Tidskrift för
SCHACK 6

Årgång 65 • Augusti • 1959

Schackträningen på Bosön avbrytes för en stund av en paddeltur. I förgrunden Ove Kinnmark (Göteborg) t. v. och Hans-Ove Hålén (Umeå).

Referat och partier från SM i Västerås som Kristian Sköld vann

2 kr

Tidskrift för SCHACK

Redaktion:
Sveavägen 163, Stockholm Va
Telefon 33 40 30

Officiellt organ för Sveriges Schackförbund.

I SEPTEMBERNUMRET (som utkommer 10 september)

- Nordenmästerskapet Referat, partier
- Efterskörd från SM i Västerås

INNEHÅLL:

Deltagarrekord i Västerås	162	Boknytt	181
Börje Jansson juniormästare	165	Utlandet	183
Schack och idrott på Bosön	165	Korr. schack	184
Thal vann i Zürich	166	Distriktsnytt	185
Folke Rogard livligt hyllad	167	Kongressförhandlingarna i Västerås	187
Nordiskt nytt	168	Problem	188
Partier	169	Studier	191

EUWES SPELÖPPNINGSTEORI

1: Damgambit	4:75	8: Franskt, Caro-Kann	4:25
2: Damgambit	3:25	9: Sicilianskt	3:25
4: Nimzoindiskt	4:75	10: Spanskt	6:—
5: Kungsindiskt	6:—	11: Öppna spel	3:75
7: Flankspel	5:25	12: Gambitspel	3:75

Ovanstående böcker kan rekvireras från:

LUNDINS SCHACKFÖRLAG

Drottninggatan 29 C, Stockholm C

Tel. 11 51 95 - Postgiro 35 68 40

Svein Johannessen blev Nordenmästare

Nordiska mästerskapen är vid pressläggningen av detta nummer just färdigspelade. Nordenmästare blev Norges ende representant i landslagsklassen; 21-årige Svein Johannessen från Oslo. God tvåa blev vår egen Gideon Ståhlberg, som liksom 1957 startade dåligt men en magnifik slutspurt gav liksom för två år sedan en topplats.

På delad 3—4 plats återfanns en av favoriterna, islänningen Ingi Johansson, och debutanten Åke Olsson, vilken genomförde tävlingen i övertygande stil.

Juniormästare blev Brandel, Finland, och dammästerskapet hemfördes av finskan Vuorenpää.

Vi återkommer med utförligt referat i septembernumret.

Svårt för Sverige i student VM

Studentvärldsmästerskapet för lag anordnades i Budapest i första hälften av juli med 14 deltagande nationslag. Sverige kom — som vanligt måste det tyvärr tilläggas — på sladden och endast ett par individuella insatser, debutanten Savegren och i viss mån förstabordaren Söderborg, spred litet ljus i det eljest kompakta mörkret.

Söderborg vann 2 partier (det ena återfinnes på partiavdelningen), spelade 4 remi och förlorade 4. Savegren (som tillhör Schackklubben Rockaden, Stockholm) var den ende som lyckades häva sig över 50 % med 4 vinst, 1 remi och 3 förlust.

Slutställning: Bulgarien 40½, Sovjet 39, Ungern 37½, Rumänien 36, Östtyskland 32, Tjeckoslovakien 31, England 26½, Mongoliet och Polen 21½, Israel 20, Frankrike 19½, *Sverige* 18½, Finland 15 och Irland 5½.

Schackpropaganda av stort format

KFUM anordnade första veckan i augusti ett stort läger på Amundö utanför Göteborg, där schackuppvisningar förekom. Ledare för dessa var ungdomsinstruktören Körling som till hjälp hade juniorer från Göteborg. Distriktsförbundet lämnade värdefullt organisatoriskt stöd. 3.000 pojkar besökte lägret och det blev schackpropaganda av stort format. Vi återkommer!

Kandidatturneringen startar i Jugoslavien

Kandidatturneringen i Jugoslavien sätter i gång i början av september och något återbud föreligger icke när detta nummer går i press. Det innebär att följande är startberedd: Petrosjan, Thal, Smyslov, Keres, Fischer, Benkö, Gligoric och Olafsson.

Fischer har i god tid infunnit sig i Europa och får Bent Larsen som sekundant.

Sydamerikan vann i Basel

Inte mindre än 25 nationer var representerade i årets junior-VM som arrangerades i Schweiz 19 juli—8 augusti.

Deltagarna var uppdelade i 3 grupper och fyra spelare ur varje gick vidare till finalen. Svensken Hans-Ove Hålén hade hamnat i en hård grupp och lyckades inte kvalificera sig.

Slutsegern gick till Bielicki, Argentina. Referat i nästa nummer.

Herman Söderborg död

Efter lång tids sjukdom avled 16 juli Herman Söderborg, Stockholm i en ålder av 62 år. Söderborg tillhörde sedan 1917 Schackklubben Kamraterna och var under åtskilliga år klubbens lagledare. En följd av år tillhörde han Stockholms Schackförbunds styrelse och åren 1947—1952 deltog han i Centralstyrelsens arbete.

Yngve Behrmann död

Helt hastigt har Göteborgs Schackförbund och Lundby Schacksällskap drabbats av sorg. En av deras mästerspelare, Yngve Behrmann, har avlidit 46 år gammal. Sina första lärospån gjorde han i Emmaboda Schackklubb och kom, efter några år i Nybro samt Linköping, till Lundby SS för omkring 15 år sedan. Vid sin bortgång var Behrmann revisor i Göteborgs Schackförbund och materialförvaltare i Lundby SS. Under sin långa tid som schackspelare vann han många vänner. Må minnet av en god kamrat bevaras. *GH.*

Deltagarrekord i Västerås

Att SM-tävlingarna är årets populäraste inhemska evenemang i vårt land, har ju varit känt länge. Trots att de äger rum mitt i sommaren och att det nästan alltid är rekordvarmt möter schackspelarna upp i allt större skaror.

I årets tävlingar i Västerås slogs återigen deltagarrekordet, då inte mindre än 507 spelare var startberedda, när överledaren Jacob Ekelund beordrade klockornas igångsättning för första ronden.

På senare år har spelet ofta i dessa mammuttävlingar förlagts till skolor. Så även denna gång. I den moderna Hallskolan hade arrangörerna — 50-årsjubilerande Västerås Allmänna Schackklubb — funnit en lokal, som väl lämpade sig för detta ändamål.

De svåra organisatoriska problemen löstes på ett elegant sätt och tävlingskommitténs insats uppskattades tillfullo av deltagarna, som säkerligen kommer att ha SM i Västerås i angenämt minne.

Sverigemästargruppens sammansättning blev genom Ståhlbergs come back i svenskt schack intressantare än tidigare år. Samtliga aktiva toppspelare var från början anmälda, men titelförsvararen Inge Johansson nödgades p. g. a. en iråkad förkylning lämna återbud dagen innan spelet sattes i gång och den meriterade reserven Arne Burehäll fick därför delta i SM-gruppen.

Att årets turnering var den hårdaste på åtskilliga år råder det nog ingen tvekan om. Däremot blev tävlingen ej så oviss och spännande som man hade väntat. Orsaken härtill var att Kristian Sköld redan från starten lade sig i täten och det var fortsättningsvis endast att konstatera hur den populäre polismannen konsoliderade sin ledning.

Med två poängs försprång före sina närmaste konkurrenter var Sköld seger klar redan innan sista ronden påbörjades!

■ Sköld har varit sverigemästare två gånger tidigare, åren 1949 och 1950, men har de senaste åren fått nöja sig med blygsamma placeringar. Denna gång "slog" det dock med besked och sedan gammalt vet man ju, att när Sköld kommer i gång ordentligt så är han hyperfarlig. Efter remi mot Ståhlberg i första ronden och seger över Burehäll i andra — i båda fallen hade Sköld anledning att vara nöjd med resultaten — mötte den blivande sverigemästaren i tredje ronden en av de allra farligaste konkurrenterna, Zandor Nilsson. Partiet blev säkerligen av stor psykologisk betydelse för båda spelarna. "Zäta" vann nämligen en pjäs efter 12 drag i en ställning som tillsynes inte gav Sköld några som helst motchanser. I rena häpenheten häröver spelade Nilsson planlöst och ytterligare några drag senare tvingade Sköld motståndaren att ge tillbaka pjäs, visserligen blev Nilsson två bönder över men ändå... Här kan man anta att den psykologiska faktorn redan var av avgörande betydelse och när Sköld med stor kraft och idérikedom satte i gång ett kungsangrepp så kom det ej som någon överraskning för dem som följde kampen att detta slog igenom.

Sköld fick härefter två odiskutabla segrar — mot Ekenberg och Fridh (se partiavdelningen) och med "drömstarten" 4½ av 5 möjliga stod han ej att hejda. Den nye

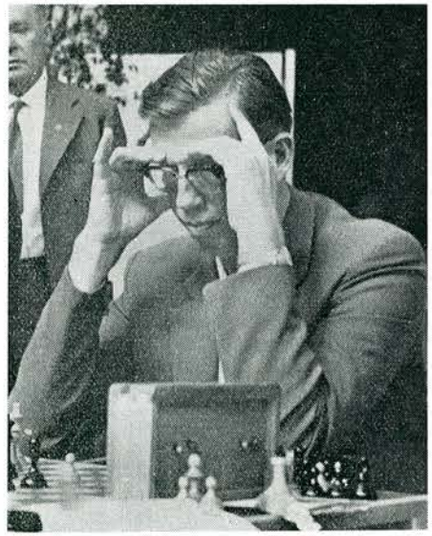

Sverigemästaren Sköld koncentrerar sig.

sverigemästaren har med sitt spelsätt skaffat sig en grundmurad popularitet. Han besjälas av en enorm vilja att uträtta något som åskådarna tacksamt anammar och i denna strävan tar han ofta stora risker till de konkurrenters förnöjelse som härigenom norpar åt sig en och annan poäng.

■ För Ståhlbergs vidkommande innebar resultatet ett halvt bakslag. Han visade i tävlingens början tydliga tecken på oträning och det var först i tävlingens slutskede som han gav glimtar av sitt stormästarkunnande genom att i gammal god stil besegra Ekenberg och Arnlind. Mitt under tävlingen var Ståhlberg utsatt för ett allvarligt olyckstillbud (han höll på att bli överkörd av en tankbils släpvagn) och att efter den pärsen såväl fullfölja turneringen som åstadkomma en värdig slutspurt var mycket bra gjort.

Martin Johansson blev något överraskande tävlingens remikung med sina två vinster och nio remier. Som vanligt fick den solide dalmasen en god start men stridsviljan sjönk i takt med turneringens fortskridning. En envis förkylning under flera ronder av tävlingen var nog främsta orsaken till att den gode Martin ej orkade kämpa som han brukar.

På samma poäng som Ståhlberg och Johansson återfanns även Bengt Hörberg. Denne spelade ovanligt sammanbitet och han hade när tävlingens första hälft passerats ännu tätkänning. Sedan föreföll han att "trampa vatten" några ronder, och förlusten mot Z. Nilsson, när tre ronder återstod, grusade definitivt Hörbergs förhoppningar på seger.

■ Z. Nilsson fick nöja sig med femte platsen. Han kom igen starkt efter kallduschen mot Sköld men råkade ut för en ny olycka i 9:e ronden mot Burehäll (där N. trots två bönders övervikt lyckades förlora) och sedan var det klippt.

Fridh gjorde en betydligt bättre insats än i Växjö förra året men lyckades inte upprepa det säkra spel han presterade i Stockholm 1957, då han sånär blivit sverigemästare.

Av Arnlind, Sterner och Stenborg hade

Martin Johansson — obesegrad i Västerås.

nog de flesta anhängarna väntat sig mera. Den sistnämnde gjorde dock en god prestation genom att överhuvudtaget ställa upp i tävlingen; att vara i den organisatoriska ledningen för en rekordkongress är ingen bra förträning till en viktig turnering!

Debutanterna i det stora sällskapet, Arne Burehäll och Sven Carlsson, lyckades ej hävda sig i den hårda konkurrensen men gjorde många bra genomförda partier. Den till sin natur logiske Ekenberg lyckades ej med sina mindre logiska partianläggningar. Hans enda vinstparti — mot Burehäll — var av god klass och även i en del andra uppgörelser visade Ekenberg lejonklon.

J. W—g

Landslagsklassen
Sverigemästargruppen

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.	K. Sköld, Stockholm ...	—	½	½	½	1	1	½	1	1	1	½	1	8½
2.	B. Hörberg, Stockholm .	½	—	½	½	0	1	1	½	½	½	½	1	6½
3.	M. Johansson, Hedemora	½	½	—	½	½	1	½	½	½	1	½	½	6½
4.	G. Ståhlberg, Stockholm	½	½	½	—	½	½	1	0	½	½	1	1	6½
5.	Z. Nilsson, Stockholm ..	0	1	½	½	—	½	½	½	1	0	1	½	6
6.	A. Fridh, Linköping	0	0	0	½	½	—	½	1	½	1	½	1	5½
7.	E. Arnlind, Stockholm ..	½	0	½	0	½	½	—	½	½	½	½	1	5
8.	Å. Stenborg, Västerås ..	0	½	½	1	½	0	½	—	½	½	½	½	5
9.	O. Sterner, Stockholm ..	0	½	½	½	0	½	½	½	—	½	1	½	5
10.	A. Burehäll, Stockholm .	0	½	0	½	1	0	½	½	½	—	1	0	4½
11.	Sven Carlsson, Västerås .	½	½	½	0	0	½	½	½	0	0	—	1	4
12.	B. Ekenberg, Hälsingborg	0	0	½	0	½	0	0	½	½	1	0	—	3

Landslagsklassen
Kvalificeringsgruppen

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.	M. Joffe, Solna	—	1	½	½	½	1	1	0	½	½	½	1	7
2.	Åke Olsson, Solna	0	—	1	1	0	0	½	1	1	1	½	1	7
3.	Ernst Åhman, Göteborg .	½	0	—	½	½	1	½	1	1	½	½	1	7
4.	H. Ek, Jönköping	½	0	½	—	½	1	½	0	½	1	1	1	6½
5.	Harry Åhman, Kiruna ..	½	1	½	½	—	0	½	1	1	½	½	½	6½
6.	S. Buskenström, Gävle ..	0	1	0	0	1	—	½	½	½	1	½	1	6
7.	Henrik Carlsson, Gbg ..	0	½	½	½	½	½	—	0	½	1	1	0	5
8.	L. Laurine, Södertälje ..	1	0	0	1	0	½	1	—	0	½	0	1	5
9.	B. Aurell, Borås	½	0	0	½	0	½	½	1	—	0	1	½	4½
10.	N. Bergqvist, Solna	½	0	½	0	½	0	0	½	1	—	½	1	4½
11.	A. Werle, Stockholm ..	½	½	½	0	½	½	0	1	0	½	—	½	4½
12.	K. E. Gannholm, Burs ..	0	0	0	0	½	0	1	0	½	0	½	—	2½

Vacker come-back av Joffe

Om spänningen i sverigemästargruppen genom Skölds våldsamma framfart inte förmådde frammana några större lidelser, så var slutstriden i landslagsklassens andra grupp desto intensivare. Före sista ronden hade ett helt koppel segervittring. Ernst Åhman ledde med en halvpoäng före Joffe, Buskenström, Åke Olsson och Harry Åhman. Joffe vann mot Buskenström och Olsson mot Aurell, medan the two Åhmans fick nöja sig med remi. Ernst mot Bergqvist och Harry mot Werle.

Därmed var det klart med tre spelare på samma poäng i täten, men vid en närmare kollning visade det sig att Manne Joffe, Solna Schackkamrater, var segraren, då han slagit Olsson och spelat remi mot Ernst Åhman, som förlorat mot Olsson.

● Det var en stilig och populär comeback av Joffe. Efter den vackra insatsen i Moskva 1956 kom bakslaget vid SM 1957. Förståndigt nog tog Joffe konsekvenserna och vilade från allt vad schack heter och hoppade bl. a. över SM i fjol för att nu komma tillbaka med friska krafter. Med sitt sunda och logiska positionsspel och sin stora teorikännedom bör Joffe ha utsikter att bli en tillgång för det svenska nationslaget.

Ernst Åhman gör i regel bra ifrån sig vid SM. I år startade han svagt, men en kraftig slutspurt med fyra raka segrar före slutronden förde fram honom till täten. Han spelade som vanligt lätt och trevligt och har vad man på schackspråk kallar idéer. Åke Olsson kommer mer och mer och är pristagare i snart sagt alla sammanhang, inte minst blixtschack. Denna gång var han kanske inte alltid till sin fördel, men hans parti mot Ek var ett helgjutet prov på hans verkliga förmåga.

Om övriga deltagare kan sägas att Hans Ek gjorde en god debut i klassen och synes ha stora utvecklingsmöjligheter. Nu brast det givetvis i rutinen ibland, men sådant kommer med hård matchning. Harry Åhman spelade vårdat schack som vanligt och hade han inte spelat bort ett par goda ställningar hade han kunnat konkurrera om förstapriset.

● Två debutanter gjorde sensation i mästarklassen genom att utan längre mellanlandning avancera till landslagsklassen. Det var Sven Nilsson, Härnösand och Åke Werner, Göteborg. Den senare har gjort den ovanliga prestationen att på litet mer än 1 år forsa fram till landslagsklassen från klass 2. Det går alltså att snabbt avancera till landslaget även i Sverige bara man besitter nödig ambition och spelstyrka och det har Werner visat att han har i rikt mått. Nilsson hade hård konkurrens av A. Karlsson, Solna, som kom på samma poäng, men efter Sonnebornberäkning stod Nilsson som segrare.

Segrare i de återstående grupperna och nya landslagsspelare blev A. Nilsson, Karlstad och R. Sjöqvist, Stockholm. Båda är sedan länge välkända och rutinerade mästare och har siktet inställt på framtiden.

B. H.

På grund av en väldig materialanhopning kan tyvärr inte tabellerna från mästarklasserna och referat från klass 1 och 2 beredas plats i detta nummer.

I nästa nummer kommer överstående text från SM, då även de nya landslagsspelarna och mästarna presenteras på partiavdelningen.

Börje Jansson juniormästare

Det blev inte mindre än 52 deltagare i två 26-mannagrupper i det säkert spelstarkaste juniormästerskap som utkämpats i Sveriges Schackförbund. Juniorernas uppgörelser i deras utomordentliga spellokal högst upp i den stora ljusgården väckte också större och mera berättigat publikintresse än någonsin tidigare. SM-arrangörerna bör ha ett uppriktigt tack för den omtanke och omsorg de lagt ner på att åstadkomma lämpliga och trivsamma spelförhållanden åt våra "morgondagens män".

Grupp 1 togs hem i elegant stil av K. G. Dahl från Estuna som är i full färd med att infria de stora löften han gav redan förra året i Växjö. Flera mycket fina partier vittnar om hans säkra schackblick. Han hotades främst av C. G. Johansson, "gammal" säker veteran från Södra i Stockholm, och G. Andersson, en angenäm överraskning från Norrköping med säker spelstil.

Getingboet grupp II ytterligare "laddat" med efteranmälde Lennart Strandberg, Malmö, togs imponerande säkert av Börje Jansson, Tierp. Han spelar hårt och vasst med en koncentration av mästarklass och är en mycket värdig juniormästare som säkert snart kan klara svåra uppgifter även internationellt.

Storfavoriten Göran Broström startade överambitiöst och fick, som ofta händer i sådana fall, ett par inledningsnollor. Sex raka ettor räckte sedan inte för att hinna i kapp Börje som höll den remi han behövde i gruppens finalparti.

Pihlgren från Göteborg är begåvad med en knockoutinstinkt i "Ingoklass" och laddar varje parti med en angrepps- och tidsnödsdramatik som till och med är farligare för motståndaren än för honom själv.

Uppland och Roslagen har tydligen ett juniorschack på mycket stark frammarsch. I finalen segrade upplänningen Börje Jansson mycket säkert i båda partierna över roslagsrepresentanten K. G. Dahl som verkade trött av de tidigare ansträngningarna, men K. G. får säkert mera tyngd när han får ett par år till på nacken.

Den lokala avisan skrev första dagen farbroderligt om "juniorernas små kombinationsförsök"! Det var tydligen skrivet innan ens första ronden hade spelats. Denne kanonexpert syntes senare heller aldrig till i juniorernas spellokal! Det var synd, annars kunde han fått konstatera vad 1959 års juniormästerskap i Västerås ytterligare bevisat: Svenskt ungdomsschack växer starkt både på bredden och i spelstyrka.

U. K.

Schack och idrott på Bosön

Det blåser friska vindar i det svenska schacklivet inte minst i ungdomsarbetet, där duon Per-Gösta Högborg och Uno Körling kommit med många goda initiativ. Det senaste var att efter idrottsmönster samla ett 25-tal av våra bästa juniorer till en kombinerad schack- och idrottskurs på Bosön.

Signaturen som hade tillfälle att några dagar följa kursarbetet på nära håll kunde inte undgå att göra reflektionen att det här måste vara melodin för framtiden. Det var en sann fröjd att se med vilken energi de pigga juniorspelarna gav sig i kast med de olika uppgifterna vare sig det gällde en terränglöpning, en fotbollsmatch, en paddeltur eller ett schackparti. Överledare för kursen var Uno Körling, Stockholm, medan Lance Wallander, Gävle, stod för den idrottsliga träningen.

■ På sin födelsedag den 6 juli var själve förbundsordföranden Folke Rogard ute och inspekterade lägret och syntes mäkta belåten vanka omkring och sätta sig in i de många olika arrangemangen.

— Många människor borde få en blick för den här miljön, sa Folke Rogard, så att man en gång för alla kunde göra slut på den kanske ännu på sina håll kvarlevande vanföreställningen att de som ägnar sig åt schack gör det i brist på förmåga till ett sunt friluftsliv. I själva verket är det så, att det just är den friska, sunda och allmäntintresserade ungdomen som rekryterar den överväldigande skaran av nya schackspelare. Att schack dessutom är tillgängligt även för dem som på grund av fysisk svaghet inte kan ägna sig åt sport och glädje utomhus, är likväl ett plus.

— Hur ställer det sig ekonomiskt?

— Det här är nu en begränsad kurs för ett fåtal ungdomar, bara en detalj i det stora program för ungdomens fostran till schackliv och schackligt kamratskap som vi uppställt som en av Sveriges Schackförbunds viktigaste uppgifter. Betydelsen av vårt arbete har i princip erkänts genom de anslag vi erhåller genom Skolöverstyrelsen, men det gäller att intensifiera verksamheten och att med stöd av successivt vunna resultat också vinna ökade bidrag från det allmänna, som här bör finna tillfälle till en social investering med rikaste tänkbara avkastning, slutade Folke Rogard och hastade vidare till väntande uppvaktningar på födelsedagen.

Till kommande år planeras flera sådana här läger på olika platser i landet. Att det är rätta sättet att samla schackungdom på och att det kommer att innebära en god återväxt för svenskt schackliv står utom allt tvivel.

B. H.

Thal vann i Zürich
Fischer allt bättre

Av Bent Larsen

Schachgesellschaft Zürichs 150-årsjubileumsturnering formade sig till en kapplöpning mellan Thal och Fischer nästan hela vägen, men i de sista ronderna blandade sig även Gligoric i tätstriden genom att i 11:e ronden besegra Bobby och två ronder senare även sovjetmästaren, som i detta viktiga parti spelade långt under sin standard. I näst sista ronden nödgades dock Fischer notera ett nederlag mot Keller, varefter han i sista ronden var tvungen att besegra Thal för att bli slutsegrare. Detta lyckades ej; amerikanen fick ett visst initiativ i slutspelet, men Thal framtvingade remi genom dragupprepning. Därmed hade Gligoric chansen att nå fram till en delad förstaplats, men hans motståndare Kupper, som i början av turneringen hade spelat svagt, hade nu kommit i form och jugoslaven fick nöja sig med remi och andrapriset.

Thal spelade som vanligt några fantastiska kombinationspartier med piäsoffer och oöverskådliga ställningar. Det är värt att anmärka, att han mot stormästarna undantagslöst spelade solitt. Mot de sista åtta i sluttabellen tog Thal stora risker vilket är ganska intressant att konstatera med tanke på den kommande kandidatturneringen.

Gligoric genomförde turneringen på bästa sätt, vilket väl också bevisas av att hans två förlustpartier samtidigt var mycket fina prestationer av motståndarna! Jag har fått intrycket, att Gligoric icke själv tror på sina chanser att genombryta "ryssmuren" i kandidatturneringen, men hans säkra spel i Zürich bör stärka självtilliten. Däremot tyckte jag inte att Keres visade ett sådant spel, att han kan bli en av huvudaktörerna i kandidatturneringen. I många partier hade han ställningar som icke hade räddat honom mot motståndare av världsklass. Hans spel var alltså icke så säkert som resultatet — endast ett förlustparti — tyder på.

Bobby Fischer har gjort stora framsteg efter Portoroz, där han enligt mångas mening hade tur. Alla tiders yngsta världsmästarkandidat bör klara sig bra i det stora provet i Jugoslavien.

Unzicker tog 7½ poäng mot de 8 sista i turneringen men endast fyra remier mot stormästarna. Mitt eget resultat får väl tala för sig självt; efter en dålig start lyckades jag putsa upp det hela med fem segrar i rad. Efter mina nedslående insatser i Portoroz, Beverwijk och Moskva är jag nöjd med placeringen, men icke med mitt spel.

Barcza låg länge väl framme men förlorade mot slutet i uppgörelserna med Bhend och Kupper. Det fick han för att han hade tränat de schweiziska toppspelarna de senaste åren!

Olafsson var ej i bästa form, och samma omdöme gäller Donner. Inte heller Dückstein infriade förväntningarna, men han är nu en gång en av dessa spelare som är farliga för själva världsmästaren men som endast "exploderar" då och då. Av schweizarna befäste Kupper sitt rykte som landets ledande mästare även om det dröjde innan han kom i gång. Bhend var också farlig för alla, men det är ju också en härlig start att vinna mot Thal i första ronden!

Forts. på sid. 186

ZÜRICH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1. Thal	—	0	½	½	1	1	½	1	1	1	0	1	1	1	1	1	11½
2. Gligoric .	1	—	1	0	1	½	0	1	½	½	1	1	1	½	1	1	11
3. Fischer ..	½	0	—	1	½	1	½	1	1	1	1	0	1	½	½	1	10½
4. Keres ..	½	1	0	—	½	1	½	½	1	1	½	1	½	1	1	½	10½
5. Larsen ..	0	0	½	½	—	½	0	1	½	1	½	1	1	1	1	1	9½
6. Unzicker	0	½	0	0	½	—	½	½	1	1	1	½	1	1	1	1	9½
7. Barcza ..	½	1	½	½	1	½	—	0	0	½	0	1	0	1	1	1	8½
8. Olafsson	0	0	0	½	0	½	1	—	0	½	1	1	1	½	1	1	8
9. Kupper .	0	½	0	0	½	0	1	1	—	0	½	½	½	1	½	1	7
10. Donner .	0	½	0	0	0	0	½	½	1	—	0	0	1	1	1	1	6½
11. Bhend ..	1	0	0	½	½	0	1	0	½	1	—	1	0	0	½	½	6½
12. Keller ..	0	0	1	0	0	½	0	0	½	1	0	—	1	1	1	0	6
13. Dückstein	0	0	0	½	0	0	1	0	½	0	1	0	—	0	1	1	5
14. Walther .	0	½	½	0	0	0	0	½	0	0	1	0	1	—	½	1	5
15. Blau ...	0	0	½	0	0	0	0	0	½	0	½	0	0	½	—	½	2½
16. Nievergelt	0	0	0	½	0	0	0	0	0	0	½	1	0	0	½	—	2½

Folke Rogard livligt hyllad

Sveriges Schackförbunds ordförande, Folke Rogard, fick på sin 60-årsdag den 6 juli 1959 åtskilliga bevis på den uppskattning av hans person som schackvännerna världen runt känner.

En telegramskörd av betydande mått vittnade om den saken. Det skulle vara orättvist att plocka ut några av telegramavsändarna; vi nöjer oss med att konstatera, att såväl organisatörer som schackspelare från alla världens hörn kunde återfinnas bland gratulanterna.

Från Sveriges Schackförbunds distriktsförbund fick Rogard mottaga en liten festskrift i vilken Gideon Ståhlberg och Lorens Marmstedt betraktade 60-åringen från schackspelarnas resp. de personliga vännernas synvinkel. Partier spelade av Rogard fanns vidare med och festskriften fylldes ut av fotografier och en del andra smärre artiklar.

Centralstyrelsens ledamöter uppvaktade med en målning föreställande styrelsen i aktion och styrelsen hade härjämte beslutat föreslå kongressen i Västerås att instifta en "Sveriges Schackförbunds Rogardplakett" som skall användas uteslutande till ungdomsverksamheten, för vilken Rogard visat särskilt stort intresse.

Från Stockholms Schackförbunds föreningar överlämnades en mycket lyckad tavla och Stockholmsförbundet hade också passat på att instifta ett diplom till sin hedersordförandes ära.

Folke Rogard betraktar med synbarlig uppskattning den av Sveriges Schackförbund instiftade plaketten. Denna utdelas retroaktivt till juniormästarna alltsedan 1949.

Nordiskt nytt

Oslo Schakselskaps jubileumsturnering räknade 76 deltagare, fördelade på tre klasser. I mästarklassen spelades 23 ronder efter Bergers system; vinnare blev Svein Johannessen med 18½ p. före Per Lindblom 18 och Tor Skolem 17. I klass 1 delade Steinar Lindblom och J. T. Haraldsson segern och får spela isär. Även i klass 2 blir det särspel, mellan Arne Gulbrandsen och H. Chr. Fotland.

Nevraturneringen i Lillehammer samlade 12 spelare. Främst placerade sig Arne Lunde, Berger Engen och Plukkerud, som alla spelade på hemmaplan. Närmast följde Olav Nyhamar, Oslo, och Åge Mella, Hamar.

■ Oslomästare blev 18-årige Ragnar Hoen, Oslo Schakselskap, som vann sin grupp och därpå finalen mellan de två bästa i grupperna. Tvåa var Svein Johannessen, trea Georg Christiansen, fyra Dag Belsnes. De båda A-klassgrupperna vanns av Björn Björnsen och Frank Tangen, bägge från Stjernen, damklassen av Mary Klingen och skolmästerskapet av Knut Kvikne.

Internationelle mästaren G. Szilagyi, Ungern, visade vid en turné i Norge 23 mars—15 april att han är en stark simultanspelare. Allra mest imponerade han i Kristiansund med vinst i alla partierna vid 16 bord.

När det sätts matt i åtta drag efter offer av två torn och en löpare, då får man ta av sig hatten och buga. Så skedde i årets mästerskap för Narvik:

Kjell Pleym

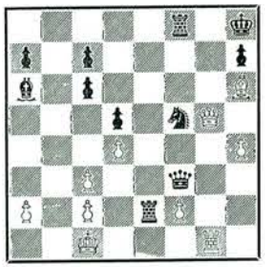

Edmund Forselv

Vit har satsat hårt på ett angrepp på g-linjen, men svart var vid draget och gav materialet tillbaka med givmild hand: 1. — T×c2† 2. K×c2 Dd3† 3. Kc1 D×c3† 4. Kd1 Le2†! 5. K×e2 S×d4† 6. Kf1 T×f2†! 7. K×f2 Df3† 8. Ke1 De2‡.

Det hedrar svart att han inte betjänade sig av det billigare vinstsättet 1. — Te1† 2. T×e1 S×h6 3. D×h6 Df4†.

Ett annat partislut från Narvik kan också vara värt att visas, ty det är sällan man ser ett så effektivt damoffer:

Erling Svedenborg

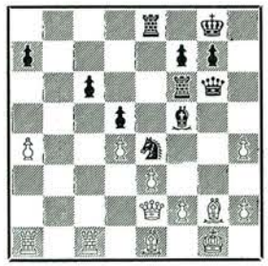

Ernst Lockertsen

1. — D×g2†! 2. K×g2 Tg6† 3. Kh1 S×f2†! 4. D×f2 Le4† 5. Dg2 T×g2! 6. h3 Te6 7. h5 Th6 8. a5 T×h5 9. h4 Th6 10. Lg3 T×g3† 11. Kh2 Tg4 och matt i nästa drag.

*

21-årig norgemästare

Svein Johannessen, Oslo Schakselskap, vann överlägset årets Norgemästerskap, vilket arrangerades i Oslo i juli. Johannessen är med sina 21 år Norges yngste nationelle mästare genom tiderna.

Johannessen har länge betraktats som ett mycket stort löfte och hans seger kom inte som någon större överraskning. Han har representerat Norge internationellt tidigare i junior-VM i Belgien och vid schackolympiaden blev Johannessen smått berömd för sitt parti mot Smyslov där exvärldsmästaren vid tidskontrollen hade varit tvungen nöja sig med remi om norrmannen hade begärt detta, men rutinen räckte inte till riktigt.

Slutresultat i Norgemästerskapet:

Elitgruppen: Johannessen 7½, Störe, Oslo, 5½, Vestöl, d:o, 5, Ofstad, Bergen, 4.

Mästarklassens reservgrupp vanns av Sören, Oslo, och damklassen av Tjora Mölmann, Trondheim. Juniormästare blev Arne Gulbrandsen, Oslo.

Partier

Från SM i Västerås

Nr 70. TRESPRINGARSPEL

A. Fridh — K. Sköld

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6
3. Sc3 g6

Rekommenderat av Keres (se artikel i TfS:s januarinummer) som en kampfortsättning.

4. d4 e×d4 5. Sd5

Alternativet 5. S×d4 Lg7 6. Le3 Sf6! anses inte bjuda vit lika goda möjligheter som textdraget.

5. — Lg7 6. Lg5 Sce7!
7. S×d4 c6 8. Sc3 Da5
9. Le3 d5!

Svart har löst spelöppningsproblemen på ett tillfredsställande sätt och hans pjäser står harmoniskt utvecklade.

10. Ld3 d×e4 11. L×e4 Sf6
12. Sb3 Dc7 13. Lf3 0—0
14. 0—0 Sf5 15. Lc5 Td8
16. De1 Le6

Ännu starkare förefaller 16. — b6 med hotet 17. — La6 och 18. — Te8.

17. Le2 Te8 18. f3 b6
19. Lf2 Sd5 20. S×d5 L×d5
21. Dd2 Lh6!

Svart försmår med rätta det enkla bonderovet 21. — L×b2 i medvetande om att det finns mer att hämta i ställningen.

22. Dd3 L×b3

Med 22. — Tad8 hade vit ställts inför ännu allvarligare problem.

23. a×b3 Tad8 24. Da6 Lf4
25. h3?

Efter denna försvagning får svart ett avgörande angrepp via den försvagade diagonalen b8—h2. Det rätta var därför 25. g3 Le3 (offret på g3 är inkorrekt) 26. D×a7 De5 med svårbedömt spel.

25. — Td2 26. Ld3 Lh2†
27. Kh1 Sg3† 28. L×g3 D×g3
29. Tg1 L×g1 30. T×g1 Te1!
uppgivet.

Slutställning:

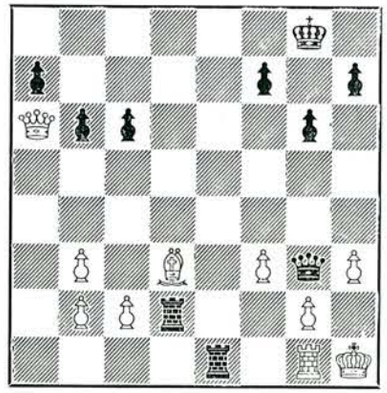

Anm. av Zandor Nilsson

Nr 71. SICILIANSKT

Z. Nilsson — O. Sterner

1. e4 c5 2. Sf3 d6
3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6
5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7
7. Le2

Vit väljer ett gammalt beprövat recept att bemöta Drakvarianten med. Modevarianten är annars 7. f3 0—0 8. Dd2 Sc6 9. 0—0—0 varpå svart kan svara med det intressanta bondeoffret 9. — d5!

7. — 0—0 8. 0—0 Sc6
9. Dd2 Ld7

Euwe anser att endast 9. — Sg4 10. L×g4 L×g4 11. f4 Ld7 ger effektivt motspel och att andra drag ger vit alltför fria händer.

10. f4 a6 11. h3

Så spelades också i partiet Horowitz—Reshevsky, New York 1951, men frågan är om inte direkt 11. Lf3 är ännu bättre.

11. — Tc8 12. Lf3 b5
13. a3 Dc7 14. Sb3 Sb8

Svart ser inte hur han skall komma vidare och företar en omgruppering, dock utan att kunna befria sig. Det rätta hade varit 14. — b4 med motspel.

15. Tf2 Lc6 16. Sd5! S×d5
17. e×d5 Lb7 18. c3

Ett onödigt drag. Bättre genast 18. Ld4.

18. — Sd7 19. Te1 Tfe8
20. Ld4 Sb6?

Här var det nödvändigt att spela 20. — Lh6. Nu får det vita angreppet vind i seglen.

21. L×g7 K×g7 22. f5 Sc4
23. Df4 Se5 24. Le4 Db6
25. g4 Tc4 26. Sd2! Tc5

På 26. — Sd3 hade vit planerat 27. f6†! Kg8 28. S×c4! D×f2† 29. D×f2 S×f2 30. K×f2 b×c4 31. Lf3 Kf8 32. f×e7† T×e7 33. T×e7 K×e7 34. Ke3 och vit bör vinna slutspelet.

27. De3 Dd8 28. Dd4 Da8
29. Lg2 f6

Det hotade 30. T×e5 d×e5 31. D×c5.

30. b4 Tc7

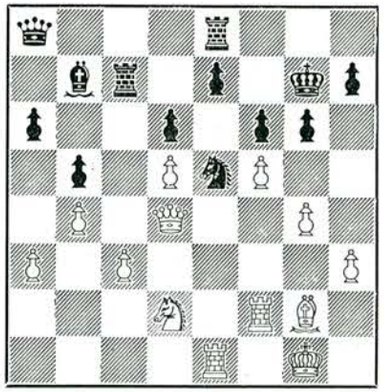

31. g5!

Inleder det avgörande angreppet mot det svarta majestätet. 31. — f×g5 strandar nu på 32. T×e5 med piäsvinst.

31. — g×f5 32. T×f5 Dc8
33. Tef1 T×c3 34. Dh4 Dd8
35. Le4! Kh8 36. T×f6 uppg.

Anm. av Z. Nilsson

Nr 72. HOLLÄNDSKT

G. Ståhlberg — E. Arnlind

1. c4 f5 2. d4 Sf6
3. g3 g6

Leningradvarianten, som uppkommer med detta drag, är den mest moderna i holländskt försvar.

4. Lg2 Lg7 5. Sc3 0—0
6. Sh3 e6 7. 0—0 d6
8. b3 c6 9. La3 Dc7
10. Dc2 a5

Med idén att via a6 föra springaren till b4. Genom vits följande motaktion hinner svart inte utföra denna plan.

11. e4

Inledningen till en kombination med pjäs- eller kvalitetsoffer.

11. — f×e4 12. S×e4 S×e4
13. D×e4 c5

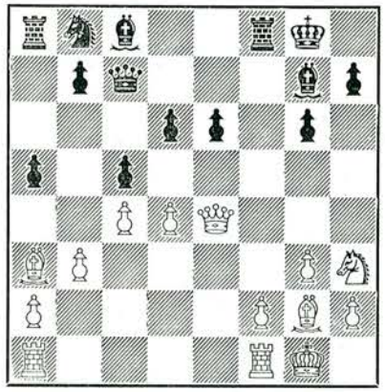

14. d×c5!

Denna kombination hade vit för ögonen, när han spelade 11. e4. Svart har inget bättre än att antaga offret, då 14. — d×c5 skulle försvaga bondeställningen på ett avgörande sätt.

14. — L×a1 15. c×d6 Dg7
16. d7! S×d7

Om 16. — L×d7, så 17. L×f8 K×f8 18. D×b7 Lc6 19. Dc8† med vinstspel för vit.

17. D×e6† Kh8 18. L×f8 S×f8
19. De8!

Lamslår den svarta damflygeln. Om 19. — Lf6 för att komma till dambyte, så 20. Te1 och vit har allehanda möjligheter att fortsätta angreppet. Svarts följande drag är därför den bästa chansen.

19. — L×h3 20. D×a8 L×g2
21. K×g2 Lc3 22. De8 Ld4

Materiellt är ställningen ungefär lika, men svarts kungsställning är svag och hans pjäser samverkar dåligt.

23. f4 Lc5 24. Te1 b6
25. De5

Vit kan inte få ut mer av angreppet och övergår därför till ett slutspel med goda vinstchanser.

25. — Kg8 26. Dxg7† Kxg7
27. Kf3 Sd7 28. Td1 Sf6
29. g4 h5 30. h3 Kf7
31. Td8 h×g4 32. h×g4 Ke7
33. Th8 Kf7 34. Tb8 Ke7

Arnlind har som vanligt försvarat sig segt, men kan nu inte hindra att vit får fram en fribonde på kungsflygeln.

35. g5! Sd7 36. Th8 Sf8
37. Kg4 Kf7 38. f5 g×f5
39. K×f5 Ld4 40. Th6!

Man kan inte undgå att lägga märke till vilken styrka tornet utövat och utövar i partiets slutfas.

40. — Lc5 41. Tf6† Ke8
42. g6 Sd7 43. Tc6 Ld4
44. Te6† Kd8 45. Td6 uppg.

Nr 73. SICILIANSKT

A. Burehäll — M. Johansson

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6

Det spelades många sicilianska partier i årets SM. Modevariant var den s. k. moderniserade Paulsenvarianten, som uppkommer efter dragen 1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6. Även Martin Johansson strävade efter att komma till liknande ställningar, men i andra draget spelade han städse Sc6. På frågan om orsaken svarade teorisprängde Martin, att det uteslutande var av taktiska skäl. Han ansåg att 5. c4 skulle visa sig som ett skarpt motvapen, när teoretikerna mer började befatta sig med det draget och det är nog inte utan att Martin har rätt i det.

I partierna mellan Ä. Olsson—H. Ek och B. Hörberg—Ä. Stenborg spelades 1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. c4 Sf6 6. Sc3 Lb4 7. Sc2. Ek drog nu 7. — L×c3†, men fick efter dragen 8. b×c3 S×e4 9. Dg4 Df6 10. D×f6 S×f6 11. f3 Sc6 12. c5 det sämre slutspelet och förlorade. Stenborg spelade även han 7. — L×c3†. Efter fortsättningen 8. b×c3 Sc6 9. La3 d5 10. c×d5 e×d5 11. e×d5 S×d5 12. La3 stod vit bättre även om partiet så småningom blev remi. Efter denna utläggning kanske det är bäst att återvända till det aktuella partiet.

3. d4 c×d4 4. S×d4 e6
5. Sb5

Nu är nog inte 5. c4 så starkt som i föregående exempel, då svart har utvecklat en pjäs mera i föreliggande fall. Inte heller det spelade draget syns bereda svart några besvär, varför det enkla 5. Sc3 nog också var det bästa.

5. — d6 6. c4 Sf6
7. S1c3

Mer i stil med partianläggningen var 7. Lg5 i avsikt att försvaga svarts bondeställning efter avslag på f6, visserligen på bekostnad av löparparet.

7. — a6 8. Sa3 Dc7
9. Le2 Le7 10. 0—0 0—0
11. Sc2 b6 12. b3

Medan svart har utvecklat sig harmoniskt har vit svårt att finna en plan för de fortsatta operationerna. 12. Se3 var ett gott och naturligt drag varefter vit vid tillfälle kunnat utveckla sin löpare till b2.

12. — Lb7 13. Le3 Se5
14. Dd4

Ett dåligt fält för damen som här kommer i skottgluggen för den svarta löparen.

14. — Sed7 15. f3 d5!

Den vita ställningen blir nu upprullad. 16. c×d5 går inte för Tc8.

16. e×d5 e×d5 17. Dd2 d×c4
18. b×c4

Nödvändigt, då 18. L×c4 strandar på Tac8 med hotet b5.

18. — Tac8 19. Sd4 Tfe8
20. Tac1 Lb4 21. Lf4 Dc5
22. Kh1 b5!

Svart utnyttjar energiskt de vita figurernas dåliga samspel.

23. Sb3 Db6 24. Lg3

Ej 24. c×b5 för L×c3 med pjäsvinst för svart.

24. — b×c4 25. Lf2 Dd8
26. Sd4

Förlorar material men läget var hopplöst.

26. — Sd5 27. Db2 L×c3
28. D×b7 Sc5! 29. Da7

Vit föredrar att begå självmord framför det mera plågsamma slutet efter 29. Db1 L×d4 30. L×d4 T×e2.

29. — Tc7 uppgivet.

Slutställning:

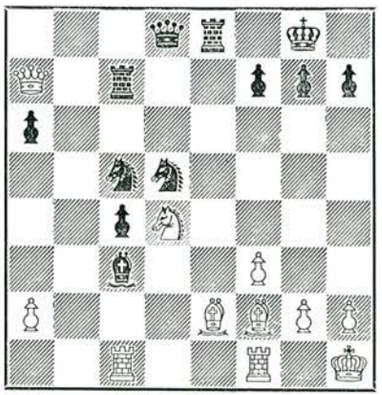

Nr 74. SPANSKT

B. Hörberg		A. Fridh	
1. e4	**e5**	**2. Sf3**	**Sc6**
3. Lb5	**Sge7**		

Ett gammalt drag som redan Steinitz på sin tid använde. Fridh har med framgång prövat det i korrespondenspartier.

4. d4	**e×d4**	**5. 0—0**	**Sg6**
6. S×d4	**Lc5**	**7. Sb3**	

Här stod vit vid en skiljeväg. Alternativet 7. Le3 är dock säkert sämre. Efter 7. Le3 Df6 8. S×c6 L×e3 9. f×e3 D×b2 vinner svart bonde och även efter 8. c3 a6 får svart ett gott spel.

7. —	**Lb6**	**8. Sc3**	**0—0**
9. Sd5	**Te8**	**10. S×b6**	**a×b6**
11. f4!			

Vit försöker att medelst ett bondeoffer vederlägga svart partianläggning. Han räknar därvid att löparparet och den snabbare utvecklingen ska uppväga bondeförlusten.

11. — f6

Efter långt betänkande avböjer svart inviten. På 11. — T×e4 hade följt 12. f5 Sf8 (12. — Sge5 13. Dd5) 13. Ld3 Te8 14. f6 med goda angreppschanser för vit.

12. Dh5 d6

På 12. — T×e4 hade vit ej spelat 13. Dd5† Te6 14. f5 Sge7 15. Dc4 d5, men 13. Lc4† är ett kraftigt svar, då 13. — Kh8 strandar på 14. Ld3.

13. Ld2 Ld7

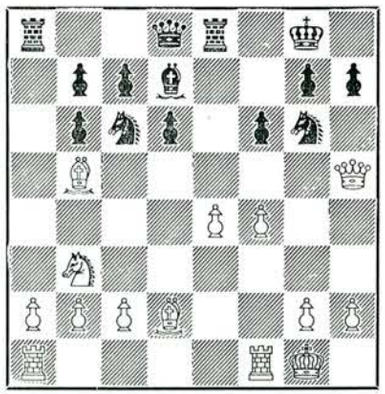

Förlorar kvalitet men svart var i förlägenhet om drag. Liksom förut strandar T×e4 på Lc4†.

14. Lc4† Le6

Eller 14. — Kh8 15. Lf7.

15. L×e6†	**T×e6**	**16. f5**	**Te5**
17. Lc3	**De7**	**18. Dd1**	**Sf8**
19. L×e5	**D×e5**	**20. Dd5†**	**D×d5**
21. e×d5	**Sb4**	**22. Tfd1**	

Slutspelet är naturligtvis vunnet för vit, som temporärt offrar några bönder för ett genombrott på damflygeln.

22. — S×c2 23. Tac1 Se3 24. Td3 S×f5 25. a3

Nu faller bönderna på damflygeln. I ett sista försök kastar svart fram sina återstående trupper till ett direkt anfall på den vita kungen.

25. — Sd7 26. T×c7 Se5 27. Tdc3 Ta4 28. T×b7 h5 29. T×b6 Te4 30. Sd2 Te2 31. Sf3 Sg4 32. Kf1 Tf2† 33. Ke1 T×g2 34. a4 Se3 35. T×e3

Med detta drag bryts motanfallet och de vita damflygelbönderna avgör partiet.

35. — S×e3 36. a5 S×d5 37. Tb8† Kh7 38. a6 Sc7 39. a7 h4 40. Tc8 T×b2 41. T×c7 Ta2 42. S×h4 d5 43. Sf5 Kg6 44. Sd6 uppgivet.

Nr 75. SICILIANSKT

B. Ekenberg		A. Burehäll	
1. e4	**c5**	**2. Sf3**	**d6**
3. d4	**c×d4**	**4. S×d4**	**Sf6**
5. Sc3	**a6**	**6. Lg5**	**Sbd7**
7. Le2	**e6**	**8. Dd2**	**Dc7**
9. f4	**Le7**	**10. f5!**	

Ett obehagligt drag för svart, då 10. — e5 11. Sb3 medför svagheter på d5 och d6.

10. —	**Se5**	**11. 0—0**	**0—0**
12. Tad1	**Kh8**		

Svart gör detta drag för att vid avslag på f6 slå igen med g-bonden. Draget ger dock vit ett tempo för det följande kungsangreppet.

13. Kh1	**b5**	**14. De3**	**b4**
15. Sb1	**e×f5**	**16. e×f5**	**Lb7**
17. Dh3	**Tfe8**	**18. Tf4**	**Kg8**

För att möta hotet Th4, men vit vinner nu ytterligare tid för angreppet.

19. Tdf1	**Sed7**	**20. Th4**	**Lf8**

Även 20. — Sf8 kom i fråga.

21. Sd2	**h6**	**22. Lf4**	

Offer på h6 föreföll alltför oklara.

22. —	**Tac8**	**23. Dg3**	**Kh7**
24. Ld3	**Se5**	**25. Se6!**	**Dc6**

Om offret antas, kan följa: 25. — f×e6 26. L×e5 d×e5 27. Dg6† Kg8 28. f×e6. Det hotar då bl. a. T×f6 och på 28. — Dc6 (för att eventuellt slå på g2) spelar vit 29. Sd4 (om då 29. — T×e6, så: 30. T×h6 De8 31. S×f6† T×f6 32. Th8†.)

26. L×e5	**d×e5**	**27. Sf3**	**e4?**

Enda möjligheten var att nu antaga offret genom 27. — f×e6. Då hade vit fått nöja sig med att genom 28. S×e5 tillåta motoffret 28. — D×g2†, som dock bör leda till ett vunnet slutspel för vit.

28. Se5	**Dd6**	(Se diagram!)	
29. Sg5†	**Kg8**	**30. Sg×f7**	**T×e5**

Detta offer hade varit chansrikt, om vit inte haft det följande draget till förfogande.

31. S×h6†	**Kh8**	**32. Sf7†**	**Kg8**
33. Dg6!			

Ställning efter 28. —, Dd6.

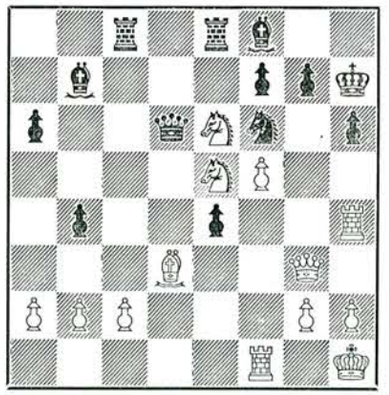

Mycket bättre än att genast slå damen. Nu strandar 33. — Sh7 på 34. T×h7! D×g6 35. f×g6 med oparerbar matt.

33. — Sh5

Nu skulle däremot 34. T×h5?? D×g6 35. f×g6 T×h5 bli något av en besvikelse för vit.

34. S×d6 L×d6 35. D×d6 e×d3 36. D×e5 uppgivet.

Ty 36. — d×c2 pareras nu enkelt med 37. D×e6† jämte 38. T×h5.

Anm. av Bengt Ekenberg

Nr 76. ENGELSKT

M. Joffe		K. E. Gannholm	
1. c4	**e6**	**2. g3**	**d5**
3. Lg2	**f5**	**4. Sf3**	**c6**

Det är ett känt faktum för alla Gannholms motståndare att denne alltid ställer upp sina bönder på detta sätt oavsett om han har vit eller svart. I detta parti väljer Joffe ett effektivt motgift.

5. Dc2	**Sf6**	**6. b3**	**Le7**
7. Lb2	**0—0**	**8. 0—0**	**Sh5**
9. d3!			

Genom att endast gå ett steg med bonden avser vit att senare genom e4 spränga sönder svarts centrum.

9. —	**Lf6**	**10. Sbd2**	**L×b2**
11. D×b2	**Df6**	**12. Se5**	

Vit frångår sin ursprungliga plan för att i stället med f3 som murbräcka genomföra e4.

12. — Sd7 13. d4 g5
14. Tae1 Dg7 15. f3 S×e5
16. d×e5 g4 17. Dd4 Ld7
18. e4

Efter detta drag står vit redan överlägset, då det plausibla 18. — f4 inte går för 19. f×g4 D×g4 20. e×d5.

18. — d×e4 19. f×g4! f×g4
20. T×e4 Le8 21. T×g4 Lg6

Med bonde mer och bättre ställning har vit förträffliga vinstchanser och han ger heller inte motståndaren någon chans till räddning.

22. Se4 Tad8 23. Sd6 Dh6
24. Dc3 T×f1† 25. L×f1 Sg7
26. Tf4 b6 27. c5 b×c5
28. D×c5 Sh5 29. Tf2 Dg5
30. Lh3 Kh8 31. Lg2

Vit försmår c-bonden och gillrar samtidigt en fälla som svart mycket riktigt fastnar i.

31. — Sg7? 32. Se4! uppg.

Matt eller damförlust är oundvikligt.

Slutställning:

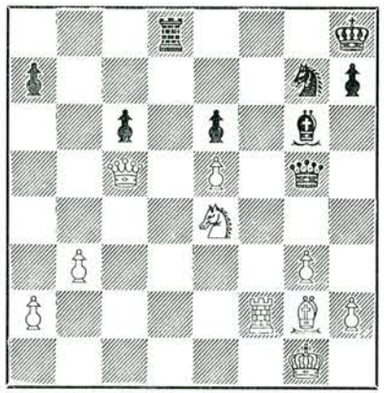

Nr 77. SICILIANSKT

K. G. Dahl (Estuna) — **B. Jansson** (Tierp)

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 g6 5. Le3 Lg7 6. c4 Sf6 7. Sc3 Sg4 8. D×g4 S×d4 9. Ld3 d5 10. Dd1 d×e4 11. L×e4 0—0 12. 0—0 e5 13. f4 e×f4 14. L×f4 De7 15. Te1 Dc5 16. Le3 D×c4 17. Tc1 Sf5 18. Ld3 Db4 19. Sd5 S×e3 20. S×e3 Le6 21. b3 Tad8 22. De2 Tfe8 23. Lb5 Ld7 24. L×d7 T×d7 25. Kh1 Tde7 26. Dd3 Ld4 uppgivet.

Nr 78. ENGELSKT

B. Jansson (Tierp) — **K. G. Dahl** (Estuna)

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. g3 c6 4. Sf3 e4 5. Sd4 d5 6. c×d5 c×d5 7. Lg2 Sc6 8. S×c6 b×c6 9. d3 e×d3 10. D×d3 Lb7 11. 0—0 Le7 12. Td1 0—0 13. Lf4 Sh5 14. Le3 f5 15. Lf3 De8 16. Sa4 Ld6 17. Lc5 L×c5 18. S×c5 Lc8 19. Sa6 Df7 20. Sb4 Lb7 21. Tac1 Tac8 22. Dd4 a5 23. Sd3 Sf6 24. Tc5 Ta8 25. Tdc1 Se4 26. Se5 De8 27. L×e4 d×e4 28. S×c6 Dh5 29. Se7† Kh8 30. Tc7 Tad8 31. Dc3 D×e2 32. Sg6† uppgivet.

Tre partier från Zürich

Nr 79. DAMGAMBIT

M. Thal — **D. Keller**

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6
3. Sc3 d5 4. d4 c6
5. Lg5 d×c4 6. e4 b5
7. a4

Om följderna av 7. e5 kan läsas i teoriböckerna.

7. — Db6 8. L×f6 g×f6
9. Le2 a6

Överdriven försiktighet, bättre Lb7.

10. 0—0 Lb7 11. d5!

Signalen till vilda förvecklingar!

11. — c×d5 12. e×d5 b4

(I partiet Trifunovic—v. d. Berg, Amsterdam 1950, spelades 12. — Sd7. På textdraget angav Euwe i turneringsboken 13. d×e6 b×c3 14. e×f7† K×f7 15. L×c4†. *Red.)*

13. a5 Dc7 14. d×e6

Det enkla 14. Sa4 var starkt, men det med textdraget förbundna pjäsoffret tycks vara korrekt.

14. — b×c3 15. Sd4 Tg8
16. Da4† Kd8 17. g3 Ld5
18. Tfd1 Kc8

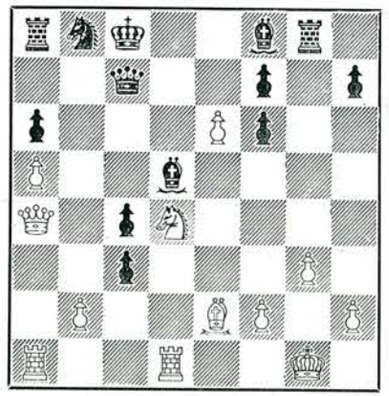

Här tycks vit komma i fördel genom 19. De8†. Det är klart att svaret Dd8 strandar på e×f7 med hotet Se6. Alltså 19. — Kb7 20. b×c3 Sc6 21. e×f7 Tg5 22. Se6 L×e6 23. D×e6 och man kan inte se något försvar för svart. T. ex. 23. — Te5 24. Tab1† Ka7 25. Td7 eller 23. — Se5 24. f4 eller 23. — Td8 24. Lf3. Visst finns det ju många andra varianter som läsaren kan roa sig med, men den svarta kungens utsatta ställning tycks lova vit det investerade tillbaka med ränta.

19. b×c3(?) Lc5 20. e7 Sc6
21. Lg4† Kb7 22. Sb5! De5
23. Te1 Le4(?)

Jag kan inte se hur angreppet går vidare efter 23. — Dg5!

24. Tab1 T×g4

Efter 24. — L×b1 25. T×b1! vinner vit.

25. T×e4! D×e4

Inte T×e4 för Sd4†.

26. Sd6†† Kc7 27. S×e4 T×e4
28. Dd1! Te5??

Det brydsamma försvarsspelet har tagit tid för Keller. Nu är han i tidsnöd och klappar alldeles igenom. Han skulle ha slagit på e7, sen kunde han inte ha förlorat. Å andra sidan skulle vit nog kunnat hålla partiet, då alla de svarta bönderna är mycket svaga.

29. Tb7†!! K×b7 30. Dd7† Kb8
31. e8D† T×e8 32. D×e8† Kb7
33. Dd7† Kb8 34. D×c6 uppg.

Ett fantastiskt parti!

Anm. av Bent Larsen

Nr 80. RÉTI

G. Barcza — **S. Gligoric**

1. Sf3 Sf6 2. g3 g6
3. b3 Lg7 4. Lb2 0—0
5. Lg2 c5 6. c4 Sc6
7. 0—0 d6 8. Sc3 Lf5
9. d4 Se4

Sannolikt inte det bästa; drag som Dc8, Tb8 och a6 kom starkt i betraktande. Avvecklingen 9. — c×d4 10. S×d4 S×d4 11. D×d4 ger vit den något bekvämare ställningen men kunde duga om svart hade utpräglat fredliga avsikter.

10. Sa4 Dc8 11. d4 Sb4
12. L×g7 K×g7 13. Se1 Sf6
14. Sc3 Lh3 15. a3 Sa6
16. L×h3 D×h3 17. f3 Sc7
18. Sd3 e5

Svart är redan klart på defensiven, bl. a. för att vit kommer först igång på damflygeln. 18. — a6 med avsikten b5 strandade på 19. b4!

19. b4 b6 20. Tab1 Tfb8

Ett utmärkt försvarsdrag. Mycket sämre var Tab8 för 21. Da4!

21. e4 a5?

Men detta kan knappast vara det bästa. Försvagningen av fältet b6 är allvarlig.

22. b×c5 b×c5 23. Dd2 Sd7
24. Sa4 Dh6

Det hotade slag på b8, varpå det skulle kosta a5-bonden att slå tillbaka med tornet — och b-linjen att göra det med hästen.

25. Dxh6† Kxh6 26. f4! f6

26. — e×f4 27. g×f4 f6 28. e5! är ej bättre; vit erövrar c5 och får två förbundna fribönder.

27. f×e5 f×e5

Eller 27. — S×e5 28. S×e5 f×e5 29. T×b8 T×b8 30. Tf6 med avgörande fördel, t. ex. Se8 31. Te6 Kg7 32. Sc3 Kf7 33. Sb5 Tb6 34. h4. Svart får nöja sig med att flytta kungen fram och tillbaka på f7 och f8. Vits kung tränger in på h6!

28. T×b8 T×b8 29. Tf7 Td8
30. Kg2

Gott var även 30. h4, men textdraget är både nyttigare och lömskare.

30. — g5 31. Te7 Kg6?

Med Se8 kunde svart väl ännu ha skapat vissa problem.

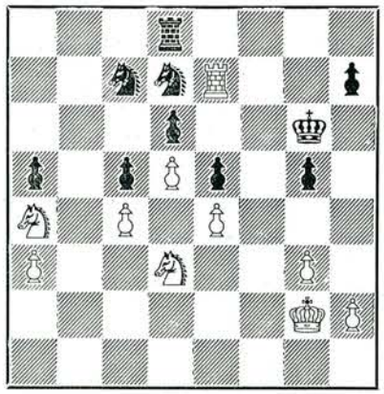

32. Sa×c5!!

Vackert! Efteråt kan alla se att d×c5 besvaras med T×d7. Kampen är slut.

32. — S×c5 33. S×c5 Se8
34. Sb7 Tc8 35. c5 d×c5
36. d6 Sf6 37. Te6 uppg.

Ett mycket fint parti, typiskt för Barczas klara stil.

Anm. av Bent Larsen

Nr 81. SPANSKT

Keres — Gligoric

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0—0 8. c3 d6 9. h3 Lb7 10. d4 Sa5

Med sina två senaste drag har Gligoric lämnat de mest analyserade varianterna och valt en ganska outforskad fortsättning.

11. Lc2 Sc4 12. b3 Sb6
13. Sbd2 Sbd7

Om man jämför denna ställning med den som uppstår efter 9. — Sb8 10. d4 Sbd7 ser man, att svart här har använt två drag mera för att föra springaren till d7, men i gengäld har den vita löparen drivits ner till det mera passiva fältet c2, och draget b3 kan så småningom visa sig vara en försvagning av den vita damflygeln. Keres försöker dock dra nytta av detta drag genom att fianchettera damlöparen.

14. Lb2 c5 15. Sf1 Te8
16. a4 Lf8 17. Sg3 Dc7
18. Dd3 c4(?)

Efter partiet hade spelarna svårt att finna orsaken till svarts svårigheter, men de menade, att detta drag var bidragande. Bättre 18. — g6, t. ex. 19. d×e5 c4 eller 19. a×b5 a×b5 20. D×b5? c×d4.

19. b×c4 b×c4 20. Dd2 g6
21. La3 Tad8 22. Tab1 Lc8

Svarts ställning börjar redan verka mindre tillfredsställande. Den ser ganska solid ut, men hur skall det aktiva motspelet komma?

23. De3 Lg7 24. d×e5 d×e5
25. Ted1 Lf8 26. L×f8 T×f8

Efter S×f8 27. T×d8 T×d8 28. Db6 skulle vit snart vinna en av bönderna på c4 eller e5.

27. Dg5 Se8

Obehagligt, men det är knappast möjligt att ange någon god plan för svart, medan däremot vit har många möjligheter, t. ex. h3—h4—h5 eller Sg3—f1—e3 och Tb4.

28. De7 Sg7 29. Sf1!

Den allvarligaste svagheten i den svarta ställningen är bonden på c4. Den faller snabbt, om svart söker befria sig från den generande vita drottningen, t. ex. 29. — Tfe8 30. Dd6 Da5 31. Db4.

Under sina försök att finna ett försvar kom emellertid Gligoric i tidsnöd, och så gick det mycket värre!

29. — Se6 30. Se3 Sf4
31. Kf1 f6?

Här var sista chansen att komma undan med bondeförlust, alltså 31. — Tfe8. Nu inleder vit ett överraskande snabbt avgörande mattangrepp.

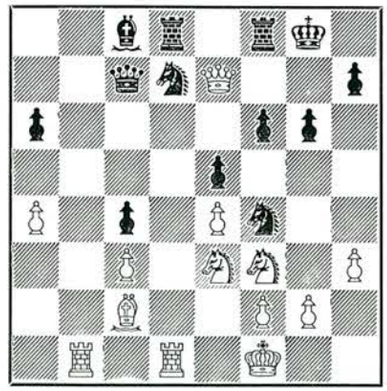

32. Sg4! Sd3

De svarta officerarnas olyckliga ställning ger vit tillfälle till en mängd behändiga kombinationer, t. ex. 32. — Tde8 33. S×f6†. Den sista chansen att bjuda en liten smula motstånd var 32. — Sh5, men vit vinner ju kvalitet med 33. Sh6†.

33. T×d3! c×d3 34. Lb3† Kh8
35. S×f6 T×f6 36. Sg5 T×f2†
37. Kg1 Tf1† 38. Kh2 Uppg.

En strålande prestation av Keres. När man ser ett sådant parti tänker man: Så lätt är det alltså!

Anm. av Bent Larsen

Nr 82. SICILIANSKT

Skönhetspris i landskampen Estland—Finland, Tallinn 8.5.59.

J. Randviir — T. Salo

1. e4 c5 2. Sf3 d6
3. c3

En även av de svenska mästarna då och då använd intressant variant, som vit dock behandlar originellt.

3. — Sf6 4. Le2

Som känt spelas här vanligen e5, Lb5†, Ld3 eller Dc2. Märk lika väl som "Topi" Salo, att bonden på e4 är tabu!

4. — Sc6 5. d3 e6

Efter partiet menade Salo, att Lg4 skulle ha varit bättre, men i fråga kom väl även e5.

6. 0—0 Le7 7. Sbd2 0—0
8. d4

I denna öppning är den svarta tempoförlusten 1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. c3 d5 inte värd att rekommenderas. Ej heller den motsvarande vita manövern, om ock vit har "första dragets fördel".

8. — b6 9. d×c5 d×c5

Försiktigt spelat igen. 9. — b×c5 innebar dock risker, och Salo hade vunnit första partiet och hade ingenting emot ett fredligt slut. På båda sidor följer nu truppernas omorganiseringar.

10. Lb5 Lb7 11. De2 Dc8

Lönar det sig att hindra 12. La6?

12. e5

Det första verkliga kampdraget i detta parti!

12. — Sd7 13. Ld3

Äntligen är denna löpare på sin riktiga diagonal.

13. — Dc7 14. Te1 Tfd8
15. Lc2 Sf8 16. Sf1 Sg6?

Sätter fart i den vita h-bonden och i de vita åtgärderna på kungsflygeln. Torndubblering på d-linjen var bra nog.

17. h4! Td5

Bonden kunde inte tas: S×h4? 18. S×h4 L×h4 19. Dh5.

18. Se3 Td7

18. — Sf4? vore ett fel på grund av 19. Dc4, men kvalitetsoffret 18. — T×e5 hade och har sina anhängare. Märk att "fällan" 18. — T×e5 19. S×e5 Sf4!? 20. Dg4? S×e5! med fina angreppsmöjligheter för svart lätt klaras med mellandraget 19. L×g6 eller med motoffret 20. L×h7†.

19. Sg4 Te8

h5 20. Sgh2 är positionellt vunnet för vit.

20. h5 Sf8 21. Sg5 h6

Den svarta h-bonden blir nu ett tacksamt angreppsobjekt för de vita lätta pjäserna. Faktiskt tycks den svarta ställningen redan vara ohållbar.

22. Se4! S×e5

Det hotade redan t. ex. L×h6!

23. Lf4 f6 24. Se×f6†!

Vit kröner sitt fina spel med springarna med en offerkombination, vars huvudvariant är 24. — g×f6 25. S×e5 f×e5 26. Dg4† Lg5 27. L×e5 och vit bör vinna, om ock inte så lätt.

24. — L×f6 25. S×e5 L×e5
26. L×e5 Dc6 27. Dg4 T8e7
28. Te3 Td2

Med det svåra spelet har svart råkat i tidsnöd. Textdraget vederlägges av vit med en mycket trevlig "kvarnkombination". Kanske 28. — Tf7.

29. Tg3!

Ställningen är värd ett diagram.

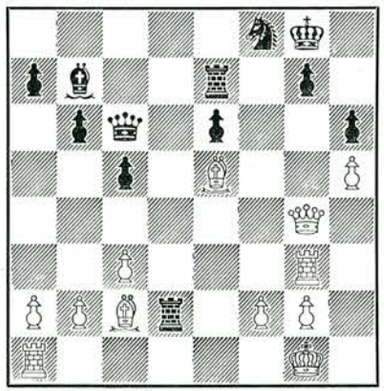

Kan svart slå på c2?

Nej, ty 29. — T×c2? 30. D×g7†!! T×g7 31. T×g7† Kh8 32. T×b7† Kg8 33. Tg7† Kh8 34. T×a7†(!) Kg8 35. Tg7† Kh8 36. Tc7† samt 37. T×c6 med vinst för vit! Den kombinationen gäller även efter 29. — Dd7 30. La4 b5 31. L×b5! Därför tornreträtt.

29. — Tdd7

Efter 29. — g5 räcker inte 30. h×g6?, ty T×c2 31. Df4 Dd7 32. D×h6 eller Df6 Tg7!, men 30. Lf6! Tf7 31. L×g5! Tg7! 32. Df4! med två trevliga varianter: T×g5 33. D×d2! T×g3 34. f×g3 och matthotet på g2 är garderat samt T×c2 33. L×h6! D×g2†! 34. T×g2 T×g2† 35. Kf1 och vit vinner materiellt! I partiet går det av sig självt.

30. Te1 b5 31. Df4 Tf7
32. D×h6 Dd5 33. Te2 D×a2
34. De3 Dc4 35. h6 Dh4
36. h×g7 Uppgivet.

Esterna kan sin konst!

Anm. av Osmo Kaila

Nr 83. SICILIANSKT

Från student-VM i Budapest

B. Söderborg (Sverige)	**Y. Kreidmann** (Israel)

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 Sbd7 7. Lc4 Da5 8. Dd2 e6 9. 0—0 h6 10. Lh4 Le7 11. Lg3 (Det hotade S×e4. Nu har vit alla sina pjäser sunt posterade och kan angripa på flera sätt, t. ex. Tad1 eller f4. På b5 kan man spela L×e6.) 11. — Sh5? 12. L×e6! f×e6 13. S×e6 Se5 (Kreidmann ansåg att S×g3 var otänkbart, enär det öppnade en alltför farlig tornlinje. Emellertid torde det ha varit svarts bästa chans. T. ex. 14. f×g3 Se5 15. S×g7† Kd8 16. Kh1. På 14. h×g3 kan svart spela Kf7! Nu blir springaren på h5 stående tills den och partiet förloras.) 14. b4! D×b4 15. Sc7† Kd8 16. L×e5! Dc5 17. S×a8 D×e5 18. Sd5 Ld7 19. f4 Db2 (Ej De6 för Da5†.) 20. Da5† b6 21. Sa×b6 Dd4† 22. Kh1 Lh3 23. Sa8† Ke8 24. Sdc7† uppgivet.

Anm. av B. Söderborg

*

Internationelle mästaren Klaus Darga gick naturligtvis inte att hota i tävlingen om Berlins mästerskap, i synnerhet som Lehmann och Teschner inte deltog denna gång. I alla fall kom tyske juniormästaren Hecht endast en poäng efter och visade en konstant form. Resultat: Darga 9½, Hecht 8½, Reichenbach 8, Kauder 7, K. Müller, Dornieden 6 etc. Här följer ett fint parti av turneringssegraren Darga.

Nr 84. SPANSKT

Darga	**Lohsse**

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 S×e4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. d×e5 Le6 9. De2 Sc5 10. Td1 Le7

Tvångsdragens banor lämnar partiet efter 10. — S×b3 11. a×b3 Dc8 12. c4 Sb4! 13. c×b5 a×b5 14. T×a8 D×a8 15. D×b5† c6 med lika chanser enligt Simagin.

11. L×d5!

Mindre utsikter till fördel bjuder 11. c4 d4! Mross—Euwe, Berlin 1950.

11. — L×d5 12. Sc3 Lc4!

Offrandet av damen för torn och löpare är så gott som tvunget, då 12. — Sb4 13. Se1! är gynnsamt för vit. Spelet får nu en mycket invecklad karaktär.

13. T×d8† T×d8 14. De3 b4
15. b3 Le6 16. Se4 Td1†
17. Se1 Sd4 18. Lb2 S×c2
19. De2 T×a1 20. L×a1 S×a1
21. S×c5 L×c5 22. Sd3 Lb6
23. S×b4 0—0 24. Sc6 f6
25. h4!

Med samma drag vann Boleslavskij över Karaklajic, Leningrad 1957. Enligt Niephaus leder 25. h3 endast till lika spel: 25. — Kh8 26. Kh2 S×b3 27. a×b3 f×e5 etc. Det finns teoretiska varianter, som man måste känna bortåt 30 (!) drag för att kunna hävda sig. Lyckligtvis är de ännu sällsynta.

25. — f×e5?

Nu kommer svart på grund av den ogynnsamma löparställningen på e6 i svårigheter. Boleslavskij anser att 25. — Kh8 är det enda som ger remiutsikter. Han ger följande variant: 26. Kh2 — inte 26. h5? f×e5 27. D×e5 L×f2† 28. Kh2 Tf5 — 26. — Lg8! 27. Db2 S×b3 28. a×b3 f×e5.

26. D×e5 Tf6

Nu börjar sorgerna. Om 26. — Ld7?, så 27. Dd5†. Efter 26. — Lc8 är Se7† samt S×c8 och D×a1 möjligt.

27. Sd4 Lg4 28. Kh2!

Darga skakar mycket skickligt av trycket mot f2.

28. — T×f2 29. Kg3 Sc2

Tvunget. 29. — Td2 gick naturligtvis inte för 30. De8 matt.

30. S×c2 h5 31. Sb4 Te2

Svart hoppas ännu på samspelet mellan tornet och löparparet, men vit låter inte lura sig.

32. Dd5† Kh7 33. Sd3 T×a2 34. De4† Kg8 35. De8† Kh7 36. Se5 Te2 37. Dg6† Kg8 38. Df7† Kh7 39. S×g4 h×g4 40. Dh5† Kg8 41. Dd5† Kf8 42. K×g4 Tf2. Avbrutet och senare uppgivet av svart utan vidare spel.

Principiellt kan man säga om dylika partier, att det är opraktiskt att välja så vittanalyserade varianter i ett svårt turneringsparti. Det skulle i så fall vara, om man i studerkammaren funnit, att de tidigare analyserna synes tvivelaktiga.

Anm. av Kurt Richter

Följande parti är från SM i korrespondens 1958 i vilket Andersson segrade.

Nr 85. NIMZO-INDISKT

L. Laurine (Mölndal)	**Bertil Andersson** (Sundsvall)

1. d4 Sf6 2. c4 e6
3. Sc3 Lb4 4. e3

Den numera så populära Rubinstein-varianten.

4. — 0—0

Här har svart att välja bland flera möjligheter. T. ex. b6, c5, d5, Sc6 eller L×c3. Textdraget har den fördelen att valet av försvarssystem ännu återstår.

5. Ld3 De7

Teoretikern Laurine säger sig aldrig ha sett detta drag i denna ställning. Vanligtvis spelas väl d6 följt av Te8 och e5 osv.

6. Se2 d5 7. 0—0 c5
8. a3 L×c3 9. S×c3 Sc6
10. d×c5

Kanske hade c×d5 varit att föredraga. Att svart får en isolano på d5 har nog ingen betydelse, men vit hade undvikit de följande förvecklingarna.

10. — d×c4! 11. L×c4 D×c5
12. De2 Se5 13. La2 b6
14. f4?

Vit har tydligen redan bekymmer, men detta är nog att öka dem. Bättre vore 14. e4, dock måste vit ta ställning till svaret 14. — a5!

14. — Sg6 15. Ld2 Td8!

Bättre än det närliggande Lb7, ty nu börjar svagheterna i vits ställning bli uppenbara. Om t. ex. 16. Tac1 så La6!! 17. D×a6 T×d2 18. Sd5 Tc2 19. T×c2 D×c2 och svart står utmärkt.

16. Tf2 Lb7 17. Te1

Vit avstår från att med Tc1 försöka fördriva den svarta damen från c5, ty även då skulle 17. — La6! följa. I stället skall nu tydligen ett försenat e4 komma.

17. — Tac8

Hindrar e4. T. ex. 18. e4 S×e4! 19. S×e4 L×e4 20. D×e4 T×d2.

18. Lb1 Se7

Det hotade f5!

19. h3

Om 19. e4 så återigen La6! 20. De3 Sg4!! med kvalitetsvinst.

19. — Sf5 20. Kh2 h5
21. Tc1

Äntligen kan den svarta damen fösas undan, men nu uppstår nya hot.

21. — De7! 22. Tff1

Förlorar kvalitet men ger vit ett aktivt löparpar, men såväl efter 22. e4 Sg4†! som 22. L×f5 e×f5 torde vit stå inför olösliga problem.

22. — Sg4† 23. Kg1

Om h×g4 så givetvis Dh4†!

23. — Sg3 24. De1 S×f1
25. K×f1 Sf6 26. e4!

Vit är sårad men en sårad tiger.

26. — La6†?

Ett avgjort feldrag, då punkten e4 t. ev. måste garderas.

27. Kg1 Tc7

Svart hade planerat Ld3, men ser först nu vits härliga parad 28. L×d3 T×d3 29. Sd5!!

28. e5 Sd5

Här hade nog Se8 varit att föredra.

29. Se4 T×c1 30. L×c1 Sc7

Nu ser man följderna av svarts svaga 26:e drag. Vit förfogar över ett starkt löparpar, och damen hotar att snabbt ingripa i anfallet. Springaren på e4 hotar dessutom att gå till d6 eller f6, vilket svart vill förhindra genom Sc7—e8.

31. f5 e×f5!

Svart beslutar att ge tillbaka kvalitén för att behålla en merbonde i slutspelet, då varje försök att behålla kvalitén skulle föra till snabb katastrof.

32. Lg5 D×e5 33. L×d8 Dd4†
34. Sf2 D×d8 35. L×f5 Df6
36. Db1 Dd4! 37. Dd1

Förutom merbonden har svart nu återtagit initiativet. Även springaren på c7 hotar att över d5 ingripa i spelet, varför vit ser sig tvungen till dambyte.

37. — D×d1† 38. S×d1 g6
39. Le4 Kg7 40. Kf2 Kf6
41. h4 Ke5 42. Lc2 Sd5
43. g3 Kd4 44. Lb3 Lc4
45. Lc2 b5 46. Kf3 b4!
47. a×b4 S×b4 48. Le4 Sd3

Och vit gav upp, då även bonden på b2 går förlorad.

Anm. av Bertil Andersson

Nr 86. FRANSKT

Spelat i årets Mälardalsserie.

Göte Pettersson	**L. Laurine**
(Kumla)	(Södertälje)

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 Se7 5. Dg4 Sf5 6. Ld3 h5 7. Df4 c5 8. L×f5 e×f5 9. Sge2 Sc6 10. Le3 g5! 11. D×g5 D×g5 12. L×g5 c×d4 13. a3 d×c3 14. a×b4 Tg8 15. Lf4

På f4 hade följt c×b2 och S×e5 med klar fördel.

15. — S×b4 16. S×c3! S×c2† 17. Ke2 S×a1 18. S×d5 Sb3 19. Sf6† Kf8 20. Lh6† Tg7 21. Td1!

Det är troligen styrkan i detta mellandrag som Laurine har underskattat.

21. — Le6 22. S×h5 Kg8 23. L×g7 f4 24. f3 Lc4† 25. Kf2 Sc5 26. Td2 Sd3† 27. Kg1 a5!

Säkert enda räddningen till motspel.

28. Lf6 a4 29. g3 f×g3 30. h×g3 a3!

Eliminerar hotet Th2 som skulle ha framtvingat matt. (Se diagram!)

31. b×a3 T×a3 32. Sf4 b5 33. S×d3 T×d3 34. T×d3 L×d3 35. Le7 Kg7 36. Kf2 Kg6 37. g4 Lc2 38. f4 Ld1 39. Kg3 Lc2 40. Lb4 Le4 41. f5†

Ställning efter 30. —, a3.

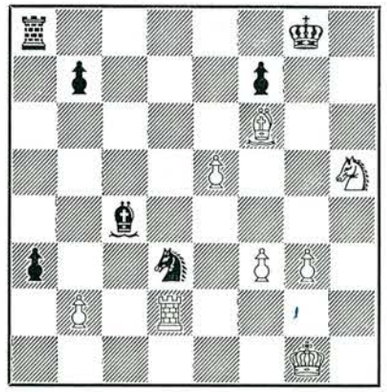

Med poängen L×f5 42. g×f5† K×f5 43. Lc3 b4 44. Lb2 och vit vinner.

41. — Kg7 42. Kf4 Ld5 43. Kg5 Lc4 44. Lc3 Le2 45. e6† Kf8 46. Lb4†?

Ger endast remi. Det enkla e×f7 hade räckt till säker vinst.

46. — Ke8 47. Kf4 f×e6 48. f×e6 Ld3 49. Ke5 Lc2 50. Kf6 Ld1 51. g5 Lc2 52. g6 Ld3 53. e7 Le4 54. Kg7 Lf5 55. Kh6 Le6.

Efter ytterligare några drag togs remi.

Anm. av Göte Pettersson

Boknytt

1958 Interzonal tournament Portoroz. B. C. M. Quarterly No. 2. The British Chess Magazine, London S. E. 27, 1958. (Engelsk). Duplicerad.XVI + 60 s. Pris kartonnerad kr. 10.50.

Innehåller alla de 210 partierna från den stora turneringen, som vanns av Thal före Gligoric och i vilken Bobby Fischer fick sitt internationella genombrott. Som känt är spelades det många bra partier i denna turnering, och här är de men utan kommentarer. Utförliga spelöppningsregister och turneringstabeller finns det emellertid. I boken är medtaget de fullständiga resultaten från de zonturneringar, som föregick interzonturneringen, och dessa är inte eljest så lätta att få tag på.

A. Rosqvist

Forts från sid. 168.

PRISTAGARLISTA FÖR KLASS I, II OCH JUNIORER.

Första klassen

Grupp nr

1. 1. B. Westin, Lerums sk 7½ 2. N. Sjökvist, Karlskoga sk 7 3. Ä. Nordberg, Oskarshamns ss.
2. 1. Stellan Samuelsson, Sk Rockaden, Sthlm 7½ 2. Paul Karlsson, Schack 27-Kamr., Sthlm 7 3. J. Frise, Lunds akad. sk 6. Karlsson har en andraplacering tidigare och går även upp.
3. 1. Arnold Eriksson, Uppsala ass 8. 2. E. Wadling, Eskilstuna ss 6 3. Sven-Olov Johansson, Schack 27-Kamr., Sthlm 5½.
4. 1—2. O. Hultin, Arbetarnas sk, Sthlm, och A. Lövgren, Sk Fenix, Borås 5½ (Hultin uppflyttades genom särskiljningsbestämmelserna) 3—4. S. Lindqvist, Hälsingborgs ask och R. Halleröd, Sk Kamraterna, Göteborg 3½.
5. 1. A. Åström, Västerås ask 7 2—3. H. Nordström, Långshyttans sk och Allan Nilsson, Lunds sk 6.
6. 1. K. Vannrud, Degerfors ss 6½ 2. R. Averby, Motala ss 6 3—4. Elias Larsson, Vällingby ss, Sthlm, och R. Martens, Malmö AS 5½.
7. 1—2. P. Ekman, Sk Kamr. Linköping och S. Kärrman, Lerums sk 5½ (Ekman uppflyttades) 3—4. I. Galvenius, Uppsala ass och E. Engvall, Arbetarnas sk, Sthlm 4½.
8. 1—2. H. Brynhammar, Kiruna ss och John Pettersson, Sk Alliance, Mokorset 7 (Brynhammar uppflyttades genom särskiljningen men Pettersson var 1—2 förra året och uppflyttas även genom att ha uppnått "två odelade andraplaceringar").
9. 1—2. Erik Bengtsson, Sk Fenix, Borås och G. Malmberg, Ss Manhem, Gbg 5½ 3. P. Ozolins, Lidingö ss 5.
10. 1. B. Malmström, Årsta ss 6½ 2—3. S. Kleingardt, Örebro ss och Ove Nilsson, Ss Manhem, Gbg 5.
11. 1. P. Wikström, Enskede ss 6, 2—3. Stellan Persson, Malmö AS och S. E. Palmkvist, Uppsala ass 5½.

Klass II: 1

1. L. Lindgren, Örebro SS 8 p. 2. T. Östman, Avesta SK 6½ 3. S. Gynnebo, Kinna SK 6, 4. K. Nilsson, Rödeby SK 5½.

Klass II: 2

1. K. Höglund, Fagersta SK 7½, 2. R. Arnek, Malmö SS 7½, 3. R. Rydberg, Örebro SS 7, 4. N. Eckerström, Fristads SK 5.

Klass II: 3

1. J. H. Larsson, Krylbo SK 6, 2. G. Ekberg, Halmstads SS 5½, 3. J. Larsson, Sandvikens SK 5½, 4. Y. Almkvist, Örebro SS 5½.

Klass II: 4

1. R. Jansson, Gävle SK 7, 2. B. Lisskar, Falu SK 6½, 3. S. E. Mattsson, SK Kristallen, Sthlm 6½, 4. S. Schinkler, SK-48, Kolbäck 5.

Klass II: 5

1. A. Holgersson, Ljusnarsbergsalliansen 8, 2. E. Åhman, Sollefteå SS 6½, 3. R. Widholm, Wasa SK, Stockholm 6, 4. S. Vallén, Säters SK 5.

Klass II: 6

1. G. Högkvist, Västerås ASK 8½, 2. K. J. Nylander, Husums SS 8, 3. G. Svanberg, Arbetarnas SK, Sthlm 6, 4. N. Andersson, Skara SK 4½.

Klass II: 7

1. G. Gustafsson, Emmaboda ASK 8, 2. R. Nyström, Uppsala ASS 7, 3. E. Pettersson, Västerås ASK 5½, 4. T. Axehult, Ärsta SS, Stockholm 5½.

Klass II: 8

1. W. Grosse, Växjö SK 7½, 2. J. B. Karlsson, Västerås ASK 6½, 3. O. Lindbom, Köpings SS 5½, 4. E. Andersson, Gislaveds SK 4½.

Klass II: 9

1. J. Norlin, Södertälje SS 8, 2. N. Johansson, Annebergs SK 6, 3. W. Nyberg, Fagersta SK 6, 4. E. Kuuskmäe, Hägerstens SK 5½.

Klass II: 10

1. H. Österberg, Karlstads ASK 5½, 2. B. Bogeström, Västerås ASK 5½, 3. A. Wallenberg, Vaggeryds SS 4½, 4. P. E. Grindborg, Stockholms Södra SS 4.

Klass II: 11

1. H. Stedt, Jönköpings SS 7, 2. B. Sturell, SK Solna 6½, 3. B. Karlsson, Laxå SK 5½, 4. H. Rydenholm, Fristads SK 5.

Klass II: 12

1. M. von Zweigbergk, Wasa SK, Sthlm 8½, 2. B. Oskarsson, Halmstads SS 7, 3. K. Hellström, Karlstads ASK 6, 4. E. Wenngren, Gävle SK 5.

Klass II: 13

1. S. Jonsson, Schackkamraterna, Solna 6, 2. O. Svensson, Filipstads SK 6, 3. E. Åberg, Hofors SK 6, 4. G. Hedberg, Heby SS 6.

Klass II: 14

1. U. Kjellin, Svanskogs SS 7½, 2.A. Sahl, Alingsås SS 6½, 3. M. Berglund, Ludvika SK 5½, 4. J. Dahlin, Nyköpings ASK 5½.

Klass II: 15

1. L. Sahlin, Sthlms Södra SS 7½, 2. S. Johansson, Nyköpings ASK 7½, 3. H. Johansson, SK Fenix, Borås 6, 4. S. Häggberg, Sala SK 5.

Klass II: 16

1. G. Johansson, Nyköpings ASK 7, 2. S. Smedberg, Falköpings SK 7, 3. E. Pettersson, Gävle SK 7, 4. T. Backe, Sundsvalls SK 4½.

Klass II: 17

1. Å. Carlsson, Lundby SS, Göteborg 8, 2. S. Söderkvist, Köpings SS 7, 3. A. Holm, SK Solna 7, 4. E. Sjöström, Sundsvalls SK 5½.

Klass II: 18

1. B. Kyhle, Wasa SK, Stockholm 7, 2. S. Haglund, SK Kamraterna, Trollh. 6½, 3. E. Bengtsson, Köpings SS 6, 4. B. Norman, SK Variant, Skönsberg 6.

Klass II: 19

1. A. Maxe, Linde SK 7, 2. G. Flink, SK Kamraterna, Göteborg 6, 3. O. Karlsson, Lessebo SK 6, 4. O. Bromm, Skövde SS 5½.

Klass II: 20

1. Å. Andersson, Arbetarnas SK, Sthlm 8, 2. G. Johansson, Värnamo SS 6½, 3. D. Sandin, SK Fenix, Borås 6½, 4. S. Wallberg, SK-48, Kolbäck 5.

Klass II: 21

1. R. Molander, Kneippbadens SK 7, 2. A. Stagnes, SK-27, Sthlm 6½, 3. R. Pettersson, Örebro SS 6½, 4. A. Blidberg, Uddebo SK 6.

Klass II: 22

1. O. Ahlenius, Gideå SK 7½, 2. O. Reivant, Ärsta SS 7, 3. E. Wikström, Älvsbyns SS 7, 4. H. Karlsson, Södertälje SS 5½.

Klass II: 23

1. G. Nättorp, Skara SK 7, 2. R. Brewitz, Lundby SS, Göteborg 6½, 3. B. Jonsson, Domsjö SK 5½, 4. H. Eimar, Hägerstens SK 5½.

Klass II: 24

1. S. Lundberg, SK-27 Kamraterna, Sthlm 7½, 2. O. Jonsson, Lönsboda SK 6, 3. K. Nilsson, Linköping 6, 4. K. Jonsson, Hägglunds SK, Örnsköldsvik 5½.

Klass II: 25

1. T. Kyhle, SK-27 Kamraterna, Sthlm 7½, 2. S. Dahnberg, Falkenbergs SK 6, 3. S. Halvarsson, Frösö SK 4½, 4. N. Sandberg, Alingsås SS 4.

Klass II: 26

1. R. Fagerström, SK Rockaden, Sthlm 7½, 2. B. Plato, Hässleholms SK 6½, 3. E. Asther, Malmö SS 5, 4. F. Bergsten, Lundby SS, Göteborg 5.

Klass II: 27

1. B. Persson, Falkenbergs SS 6½, 2. L. Abrahamsson, SASS 6½, 3. B. Holmbäck, Sala SK 5½, 4. A. Lindhult, Schackamatörerna, Gbg 5.

Klass II: 28

1. U. Svensson, Skänninge 6, 2. H. Forsberg, Hägerstens SK 6, 3. E. Jonsson, SK Kamraterna, Trollhättan 5, 4. T. Hagman, Sundbyberg 4½.

Klass II: 29

1. T. Jonsson, SK Pjäsen 7, 2. N. Waller, SK Kamraterna, Trollh. 6½, 3. B. Karlsson, Eksjö SK 6, 4. E. Wilkeberg, Hägerstens SK 5½.

Juniorklassen: Gr. 1

1. K. G. Dahl, Estuna sk 7, 2. C. G. Johansson, Sthlm Södra ss 6½, 3. G. Andersson, Norrköpings ss 6, 4. B. Wahlund, Wasa sk, Sthlm 6, 5. B. Eriksson, Tobo sk 5½, 6. Å. Malmdin, Sundsvalls sk 5½ 7. L. Ahlén, Ljusnarsbergsalliansen 5½, 8. H. Åkvist, Gislaveds sk 5½.

Grupp 2:

1. Börje Jansson, Tierps sk 7, 2. G. Pihlgren, sk Mimer, Gbg 6½, 3. G. Broström, Luleå sk 6½, 4. L. Strandberg, Malmö AS 6, 5. S. Schön, Kungsörs sk 6, 6. S. Helling, Visby sk 5½, 7. K. Krantz, Ljungby sk 5½, 8. S. Gustafsson, sk Fenix, Borås 5½ och 9. G. Grandin, Rånäs sk 5.

Utlandet

Plovdiv. Kira Zvorykina, Sovjet, vann damernas kandidatturnering med 11½ p. av 14. Hon får alltså möta Bykova i VM-match.

Santiago de Chile. Ivkov och Pachman vann en turnering med 9 p. (av 12) före Pilnik 8, Fischer, Sanchez och Sanguineti 7½.

Lima. Även här delade Pachman och Ivkov segern! Närmast följde Pilnik, Sanguineti och Sumar.

Marianske Lazne. Bland 16 deltagare segrade Polugajevskij med 11½. Szabo, som förlorade mot P., fick 11, Kozma och Ujtelky 9½.

Madrid. Spanjorerna Perez och Pomar placerade sig med 7 p. (av 9) klart före Rellstab och Toran 5, Golombek och Prins 4½.

Amersfoort. Tyskarna vann en dubbelrondig landsmatch mot Holland 11½—8½. Vid första bordet tog Unzicker 1½ p. mot Donner. Euwe deltog ej. Han förklarar att han har slutat med tävlingsschack.

Balatonfüred. I en 14-mannaturnering stod sig ungrarna ganska slätt mot inbjudna utlänningar: Cholmov 10 p., Uhlmann 9½, Bilek, Portisch, Ujtelky 7½.

Kiev. Landsmatchen mot Jugoslavien vanns stort av Sovjet: 24½—15½. Den spelades i fyra ronder. Gligoric och Smyslov slog varann i två spännande partier och spelade två remier.

New York. Manhattan CC med Bisguier, Reshevsky, Lombardy och Benkö vid toppborden vann lagfinalen mot Marshall CC med 7½—4½.

Haag. Om holländska förbundets vandringspris kämpade ungdomar i fyramannalag med resultatet Tyskland 22½ p., Holland 19½, England 15½, Danmark 14, Norge 13½, Österrike 12½, Schweiz 10½, Belgien 4½.

Dödsfall

Moritz Henneberger, flerfaldig Schweizmästare, problemist, organisatör och redaktör för Schweizerische Schachzeitung, har 81-årig avlidit i Basel.

Edmond Lancel, framstående schackjournalist, organisatör och av FIDE förlänad titeln internationell domare, har i Bryssel avlidit 71 år gammal.

Heinrich Wagner, Hamburg, dog 25 juni vid 71 års ålder. Den äldre schackgenerationen minns honom som en av de starkaste tyska spelarna, men efter nazis maktövertagande förblev han i 25 år till sin död schackligt passiv. Internationell mästartitel fick han av FIDE 1953. I Breslau (Wroclaw) 1925 blev Wagner tillsamman med Rubinstein trea efter Bogoljubow och Nimzowitsch.

Ungdomsschack

Rapport från Hudiksvall

Ungdomskonsulent U. Körling gästade Hudiksvall i nov. 1958 och det gav Hudiksvalls Schackklubb impuls till aktiv verksamhet i ungdomsschack. Man startade 5 dec. med 14 medlemmar, och hade vid avslutningen 18 maj 29 anmälda medlemmar.

De första sammankomsterna gick ut på att lära pojkarna grunderna. Följande steg blev teoriaftnar, då klubbens äldre spelare bistod med råd, och så småningom startades en kvalificeringsturnering för att få A- och B-grupp. Pojkarna har även utkämpat två dubbelrondiga matcher mot Iggesunds ungdomsavdelning och lyckades till stor glädje vinna båda. Som ledare för ungdomsavdelningen har Gabriel Järnström fungerat.

Strålande prestationer av elitungdomar i schacklärartävlingen

Som jag meddelade i februarinumret av TfS har under tiden januari—april pågått en högst unik schacktävling, vilken arrangerats av tidningen Ungdomsnytt i samarbete med schackförbundet. Det gällde att dels lära så många som möjligt schackspelets regler, dels inventera oorganiserade spelare.

Tävlingsuppgiftens arbetskrävande karaktär kunde givetvis inte förmodas locka till massdeltagande, men den relativt stora skara ungdomar som frejdigt givit sig i kast med schackläraruppgiften har i gengäld utfört alldeles charmanta prestationer. Vad sägs t. ex. om 9-årige skivedspojken Karl-Ingmar Nilsson, som lärt 8 personer spela schack och dessutom inventerat 31 "gamla" spelare?! Eller de tre pojkar — också från Skived — som på egen hand genomförde en hel schackturnering med 20 deltagare och under tävlingens gång lärde ytterligare 12 pojkar spela schack!

Överraskande var det att konstatera, att bland det halva tusental spelare, som rapporterats, inte mindre än 62 är "schackdamer" (levande!). Bland de tjugo bästa i prislistan är f. ö. hela tre flickor.

Som framgår av prislistan har segraren, 15-årige Bo Söderberg från Lärbro på Gotland, och tvåan, 16-årige Owe Nordin från Hällestad i Östergötland, utfört synnerligen förnämliga prestationer. Båda har lärt ut det ädla schackspelet till personer såväl i sina hemorter som långt utanför desamma.

Även trean, Per Stade, Västerås, har gjort en strong insats, helst som han endast är elva år gammal. Dessa tre har erövrat de hederspriser, som uppsatts av Folke Rogard, Tidskrift för Schack resp. Sveriges Schackförbunds Förlag.

De främsta resultaten blev följande:

1. Bo Söderberg, Lärbro, 330 p. 2. Owe Nordin, Hällestad, 300 p. 3. Per Stade, Västerås, 177 p. 4. Ingemar Olsson, Fåker, 152 p. 5. Staffan Hedman, Åsele, 130 p. 6. Torbjörn Ekman, Skived, 117 p. 7. Ingvar Nyberg, Fagersta, 112 p. 8. Karl-Ingmar Nilsson, Skived, 111 p. 9. Nils Olov Boström, Skived, 100 p. 10. Gunnar Andersson, Skived, 97 p. 11. Ulla Malmgren, Edsbyn, 92 p. 12. Hasse Svedberg, Iggesund, 86 p. 13. Hans Hellgren, Sommen, 71 p. 14. Börje Lindén, Glömminge, 62 p. 15. Gunnar Bergman, Lillpite, 56 p.

Matts Schacklund

Korr-schack

Malmgren-minnesturnering

"Schackbulletinen" i Uppsala arrangerar med sista anmälningsdatum den 1 oktober 1959 en korrschackturnering till Harald Malmgrens minne. I Malmgrens sista turneringsparti var spelöppningen den ännu föga utforskade Morra-gambiten (1. e4 c5 2. d4 c×d4 3. c3 d×c3 4. S×c3) och därför har tävlingen upplagts som en tematurnering med dessa drag obligatoriska. I varje grupp deltar 6 spelare som spela en dubbelrondig turnering. De två främsta från varje grupp går till finalen. Hittills har ett 30-tal spelare anmält sig. Man kan förmoda att Morra-gambitens teori blir berikad med flera intressanta varianter genom denna turnering! (Anm.-avg. kr. 10: — till postgiro 369947.)

Korrschackträff i Västerås

SSKK passade under kongressveckan i Västerås på att anordna ett informationsmöte som blev synnerligen välbesökt. Många intressanta korrschackproblem ventilerades, såsom anordnandet av en cupturnering med fri anmälningsrätt, arrangerandet av särskilda juniorgrupper, frågor rörande lag-SM och rörande bibehållen kvalifikation för viss klass trots flerårig frånvaro från korrspel o. s. v. Vidare diskuterades vissa ändringar i gällande regler betr. upp- och nedflyttning. Redogörelser lämnades slutligen för den inhemska och internationella verksamheten samt för SSKK:s ekonomi.

A E A

Distriktsnytt

Rolf Martens Skånemästare

Årets skånemästerskap som samlade 18 deltagare i seniorklassen blev en överraskande seger för den endast 17-årige MAS-junioren Rolf Martens. Han besegrade i nionde ronden av tävlingen fjolårets Sverigemästare Inge Johansson, som därmed var utslagen. Tävlingen spelas fr. o. m. fjolåret med bestämmelsen, att en spelare slås ut efter 2 förlustpoäng, och båda hade före sitt parti om titeln 1 förlustpoäng. Inge Johansson hade spelat remi med Kjell Santesson, som belade tredje plats i tävlingen, och med Jan Roth, årets Malmömästare, som slutade på fjärde plats. Rolf Martens hade förlorat mot Inge då de möttes i sjätte ronden!

Till sist må man hoppas, att han ej fastnar i "uppflyttningsmaskineriet". Det rör sig ju i åtskilliga fall om endast halvpoänger om man skall komma upp i en högre klass eller ej. Anmärkningsvärt är det, att fastän Rolf Martens nu har besegrat en Sverigemästare i en öppen tävling, så dröjer det tre (3) år minst, innan han enligt "maskineriet" anses *kvalificerad att få möta* samme man! *Stellan Persson*

Domsjö dominerar

DM för Norra Ångermanland blev en överlägsen seger för Nils Nylander, Domsjö, som tog 9 poäng av 10 möjliga. J. Strandberg, Domsjö, tog 7½, K. Nylander, Husum, 7, R. Vestman, Alfredshem, och E. Carlsson, Husum, 6 poäng. Fjolårsmästaren Åke Pettersson blev nu bara sjua.

Klass I vanns av Ola Ahlenius, Gideå, och A-cupen blev en ny seger för Åke Pettersson, Domsjö.

I lagmästerskapet var Domsjö helt överlägset och förlorade endast 2 partier av 32. Resultat: 1. Domsjö SK 8 poäng (26 partipoäng), 2. Husums SS 5 (17½), 3. Alfredshems SS 4 (15), 4. Gideå SK 3 (13), 5. Hägglunds SK.

Domsjö, som tidigare slagit Södra Ångermanlands bästa lag, Härnösand, hade nu utmanat Medelpads DM-mästare, Sundsvalls SK, till en mach gällande inofficiella mästerskapet för Västernorrland. Matchen gick i Sundsvall och blev en överlägsen seger för Domsjö med 6½—1½, delvis dock beroende på att hemmalaget hade fler reserver. Resultat vid de första borden (Sundsvall först): K. Viklund 0—N. Nylander 1, E. Hammarström 0—Ä. Pettersson 1, T. Backe ½—J. Strandberg ½, G. Jahnson 0—E. Öberg 1.

Örnsköldsvik, som länge saknat schackklubb, har nu fått en sådan i den nybildade Rockaden. Inom klubben har tävlingar hållits i vinter med seger för Kurt Jonsson, och till hösten är man redo för inträde i förbundet.

Östergötlands DM-serie

för 10-mannalag vanns med knappaste möjliga marginal av Linköpings Allm. SS, som därmed tog sin tredje och avgörande inteckning i vandringspriset. LASS vann 1955, 1958 och 1959, medan Norrköpings Kontoristförening intecknade sig 1956 och 1957.

LASS	8	0	1	63½	16
Kontoristf.	8	0	1	63	16
Kneippbaden I	7	0	2	53½	14
Motala	5	1	3	54	11
Mjölby	4	0	5	43½	8
Kamraterna, Linköp.	4	0	5	43½	8
Kneippbaden II	4	0	5	40	8
Skänninge	2	1	6	38	5
Finspång	1	2	6	31	4
CVM	0	0	9	20	0

En Martin Johansson till!

Det har rått en livlig tävlingsverksamhet inom Norra Västerbottens förbund. Individuella DM blev en klar seger för Martin Johansson, Klemensnäs, före Viktor Stenlund. På tredje plats kom Helge Öberg, klubbkamrat med Stenlund. Fjolårsmästaren Tore Johansson fick nöja sig med en med Ingvar Hällgren delad fjärde—femte plats. I de olika klasserna deltog ett 30-tal spelare.

Lag-DM vanns för sjätte året i följd av Klemensnäs, som dock trots oavgjort resultat förlorade Västerbottensmästerskapet till Umeå SK. Resultaten vid de tre första borden avgjorde.

Cup-tävlingen som traditionellt genomförts även i år vanns något överraskande av föga aktive men spelstarke folkskolläraren E. O. Forsén, Skellefteå, före S. E. Johansson, Klemensnäs och Kurt Lindström, Skelleftehamn.

Även Västerbottensmästerskapet hemfördes av Martin Johansson, Klemensnäs, som vid tävlingar i Umeå lyckades klara sig utan nederlag: Martin Johansson 4 poäng, Helge Öberg, Skelleftehamn, 3½, Anders Nyström, Umeå, 3, Rune Pettersson, Obbola, 2, Viktor Stenlund, Skelleftehamn, 2, Olle Wieslander, Vännäs, ½.

Hilding Svedberg, Skelleftehamn, blev överlägsen segrare i den nyinstiftade DM-tävlingen i blixtschack. På andra plats kom tävlingens stora överraskning Harry Hedlund, Skellefteå, med Ingvar Hällgren, Skelleftehamn, på tredje plats.

För övrigt kan sägas att den livliga ungdomsverksamhet som bedrivits med eldsjälen Hilding Svedberg som primus motor, nu börjar ge resultat. *TJ*

Forts. från sid. 166

Av tävlingens 120 partier slutade endast 34 remi. En så låg remikvot — 28 % — har man säkert inte haft i en internationell turnering på många år. Detta medförde självfallet, att det i varje rond förekom åtskilliga spännande partier att studera. Publikintresset var också mycket stort; vid flera tillfällen räknade man in c:a 1.000 åskådare! Entréintäkterna blev också större än arrangörerna räknat med. Av den anledningen nödgades presidenten för Schachgesellschaft Zürich, Alois Nagler, vid avslutningsbanketten meddela, att arrangörerna icke fick användning för det garantibelopp myndigheterna anslagit.

I schackhistorien har denna turnering i alla avseenden en framträdande plats. Det var en spännande turnering med många framstående partier och arrangemangen var tiptop.

Här några partier med korta kommentarer. Först Thals sensationella nederlag mot schweizaren Bhend redan i första ronden. När Thal någon gång förlorar, brukar det gå till så att han offrar ihjäl sig. Så även här.

Thal—Bhend: 1. d4 c5 2. d5 d6 3. e4 g6 4. Sf3 Lg7 5. Le2 Sa6 6. 0—0 Sc7 7. Sc3 f5.

Bhend vill tydligen undvika alla ryska analyser! Men så särskilt bra ställning kan man säkert inte få med det valda systemet.

8. Ld3 f×e4 9. S×e4 Sh6 10. Lf4 0—0 11. Dd2 Sf7 12. c4 b5 13. Tae1 Tb8 14. b3 e6 15. Sfg5 S×g5 16. L×g5 Dd7 17. Sc3 b4 18. d×e6 S×e6 19. Sd5 Lb7 20. Le4 S×g5 21. D×g5 Kh8 22. L×g6.

Ser lockande ut — och Thal är lätt att locka . . .

22. — L×d5 23. Te7 Dd8 24. Tfe1 Lf7 25. Lc2 Tb7 26. h4 T×e7 27. T×e7 h6 28. Df5 Lg8 29. De4 d5 30. c×d5 D×d5 31. Dg6 Dd4 32. Dg3 Tf7 33. Te4 Db2 34. Ld3 Ld4 35. Te2 Dc1† 36. Kh2 Df4 37. Te8 D×g3† 38. f×g3 Kg7 39. Lc4 Tf8 40. Te7† Kf6 41. T×a7 L×c4 42. b×c4 Kf5 43. Te7 Ta8 44. Te2 Ta3 45. Kh3 h5 och vit gav upp.

3:e ronden. *Gligoric—Nievergelt:*

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Dd2 h6 8. L×f6 g×f6 9. 0—0—0 a6 10. f4 Ld7 11. Kb1 Db6 12. Lc4 S×d4 13. D×d4 D×d4 14. T×d4 Tc8 15. Lb3 Tg8 16. Td2 Tg4 17. Tf1 Tc5 18. Sd1 h5 19. Se3 Tg8 20. Tfd1 b5 21. Tf2 Ke7 22. Tfd2 Ke8 23. a3 Lc6 24. Td4 h4 25. c3 Lh6 26. T×d6 Ke7 27. e5 L×f4?? 28. Sf5†!! e×f5 29. e×f6†, uppgivet.

4:e ronden. *Fischer—Kupper:*

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lc4 e6 7. Lb3 Le7 8. 0—0 S×d4 9. D×d4 0—0 10. Kh1 b6 11. f4 Lb7 12. f5 e5 13. Dd3 h6 14. Tf3 Tc8 15. Th3 Kh7 16. Le3 Dd7?

Spelbart var endast kvalitetsoffret på c3.

17. Sd5 L×d5 18. L×d5 S×d5 19. e×d5 Lf6 20. L×h6! g×h6 21. De3 Lg7 22. f6 Th8 23. Tf1 Db5 24. Df3 Tc4 25. Df5†, uppgivet.

11:e ronden. *Gligoric—Fischer:*

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Le7 8. Df3 Sbd7 9. 0—0—0 Dc7 10. g4 b5 11. L×f6 g×f6 12. Lg2 Lb7 13. The1 0—0—0 14. a3 Sb6 15. Td3 Kb8 16. Ted1 d5 17. e×d5 S×d5 18. S×d5 L×d5 19. Df1 Lc5.

Ej 19. — L×g2? för 20. D×g2 D×f4† 21. Kb1 och det finns ej något tillfredsställande försvar mot hotet på c6.

20. L×d5 T×d5 21. Se2 T×d3 22. T×d3 h5.

Svart står tillsynes utmärkt, men den isolerade h-bonden var i farozonen. Textdraget förbättrar dock ej situationen, ty med det reducerade pjäsmaterialet blir den vita fribonden av avgörande betydelse.

23. g×h5 T×h5 24. Dg2 Th8 25. Tc3 Tc8 26. b4 Le3† 27. Kb1 Db6 28. T×c8† K×c8 29. Df3 Kd8 30. h4 Ke7 31. h5 f5 32. h6 Ld4 33. S×d4 D×d4 34. Dh1 Dh8 35. h7 Kf8 36. Da8† Kg7 37. D×h8† K×h8 38. c4 K×h7 39. c5, uppgivet.

11:e ronden. *Kupper—Olafsson:*

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 e5 7. Sf3 Dc7 8. Ld3 Sbd7 9. a4 b6 10. 0—0 Lb7 11. De1 g6.

Olafsson väljer en uppställning som visade sig lyckad i partiet de Greiff—Fischer i Portoroz, där dock vit hade förlorat tid med det onödiga draget Kh1.

12. Dh4 Lg7 13. f×e5 d×e5 14. Lh6! 0—0 15. Sg5! Sh5?

Det fanns förmodligen inget försvar mot den hotande dubbleringen på f-linjen, men textdraget förlorar snabbt.

16. L×g7 K×g7 17. T×f7†! Kg8 18. Tg7†! Kh8 19. T×h7† Kg8 20. Tg7†, uppgivet. En sällsynt serie "familjeschacköverraskningar".

14:e ronden. *Fischer—Keller:*

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0—0 9. h3 Sd7 10. d4 Sb6 11. d×e5.

Thal spelade mot Darga i olympiaden i München 11. Le3 och efter 11. — Tb8 12. d×e5, vilket troligen är bättre.

11. — S×e5 12. S×e5 d×e5 13. Dh5 Lf6 14. Sd2 De7 15. Sf1 Le6 16. Se3 g6 17. Df3 L×b3 18. a×b3 Lg7 19. b4 c6 20. g3 De6 21. h4 f5 22. h5 f4 23. Sf1 g×h5 24. D×h5 Tf6!

Nu är vit i svårigheter. Framstöten med h-bonden var uppenbarligen ej lyckad.

25. Sh2 Tg6 26. Sf3.

Efter 26. g4, Tg6 kommer damen i en farlig position.

26. — f×g3 27. f×g3 T×g3† 28. Kh2 Dg4 29. D×g4 T×g4 30. Tg1 T×g1 31. K×g1 Sa4.

De närmast följande nio dragen är spelade i tidsnöd. Fischer försöker komplicera spelet, men Keller räddar en tillräckligt stor fördel till avbrottet och vinner sedan utan svårighet partiet.

32. Kf1 c5 33. b3!? S×c3 34. b×c5 S×e4 35. c6 Sc5 36. Le3 S×b3 37. Ta2 a5 38. Tg2 Kh8 39. Sg5 Tf8† 40. Ke1 Sd4 41. L×d4 e×d4 42. Se6 Te8 43. c7 Le5 44. Kd2 Tc8 45. Tg5 L×c7 46. T×b5 Ld6 47. Kd3 Ta8 48. Tb6 Lg3 49. Tb7 a4 50. Sg5 a3 51. T×h7† Kg8 52. Th1 a2 53. Ta1 Le5 54. Se6 Ta3† 55. Ke4 Lf6 56. Kf5 Kf7 57. Sg5† L×g5. Vit gav upp.

Kongressförhandlingarna i Västerås

Endast 16 av Sveriges Schackförbunds 27 distrikt var representerade vid landsförbundets 43:e kongress, som ägde rum i den intima men till mångas förtvivlan rökfria hörsalen i Stifts- och Landsbiblioteket i Västerås.

Den ovanligt dåliga uppslutningen från distrikten (det var 24 i Växjö 1958) berodde väl delvis på omläggningen av spelprogrammet. Tidigare år har kongressen hållits dagen innan spelet började men i år var det skillnad. Det var endast landslagsklassen och mästarklassen som började dagen efter förhandlingarna. De övriga klasserna väntade ytterligare två dagar.

Det förhåller sig uppenbarligen så, att många av de mindre distrikten låter någon spelare kombinera sin SM-start med att vara ombud. När det denna gång blev ett uppehåll mellan kongressen och turneringarna för de kvantitativt största klasserna, så blev följden tydligen den, att flera distriktsförbund inhiberade sitt deltagande i kongressen.

Arrangörerna, Västerås Allmänna Schackklubb, hälsade genom sin ordförande Åke Stenborg kongressdeltagarna välkomna.

Västerås stadsfullmäktiges ordförande, herr Gösta Sjöberg, gav i ett inspirerat anförande en återblick på stadens historiska och kulturella utveckling och uttalade sin glädje över att i stadens historia skulle inskrivas förläggandet av kongressen med turneringar till Västerås 1959.

Följande ärenden av allmänt intresse behandlades:

● Kiruna blir kongresstad 1960 med därvarande Sällskap som arrangör. Landskrona och Avesta/Krylbo har redan ställt sig i kö för arrangemangen 1961.

Västergötlands Schackförbund ville ändra bestämmelserna i landslagsklassen (med övergång till Monrads system) men kongressen beslöt vidhålla tidigare beslut om att de nuvarande, preliminära bestämmelserna för klassen skall gälla t. o. m. kongresstävlingarna 1960.

En diskussion ang. förändrade regler för allsvenska serien rann mer eller mindre ut i sanden. Stockholms Schackförbunds representant, G. Magnusson, talade för distriktsrepresentation men fick just inget medhåll från övriga ombud. De flesta tycktes vara nöjda med nuvarande ordning och möjligen kunde man spåra någorlunda enighet om att antalet spelare i lagen skulle begränsas från 10 till 8 för att uppnå det syfte som varit yttersta anledningen till att diskussionen uppstått: nämligen att allsvenska serien för närvarande är alltför kostsam.

Om ungdomsverksamheten hade en debatt väntats men härav blev platt intet. Ungdomskommitténs ordförande, Per-Gösta Högborg, föredrog en intressant rapport om verksamheten sedan förra kongressen och riksinstruktören Uno Körlings kvartalsrapporter var utsända till samtliga ombud.

I centralstyrelsen blev det omval över hela linjen med undantag av västgötarepresentanten Jean Mörby (vilken avböjt omval) som ersattes av Boråskongressens 1956 starke man, Dine Sandin.

I anslutning till de stadgeenliga ärendena beslöts instifta en för svenskt ungdomsschack avsedd "Sveriges Schackförbunds Rogardplakett" av vilken första exemplaret överlämnats till ordföranden Rogard på dennes 60-årsdag den 6 juli 1959. Plaketten skulle i guld utdelas till personer som gjort sig särskilt förtjänta om ungdomsschacket i landet samt till Sveriges juniormästare (med tillbakaverkan för åren 1949—1958) och i silver till övriga gruppsegrare i juniorklassen.

Problem

Bidrag och lösningar till BROR LARSSON Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm Va.

11021. Nils G. G. van Dijk,
Bergen

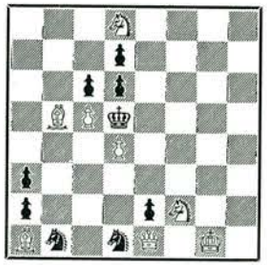

Matt i 2 drag.

11022. Halvar Hermanson,
Unbyn

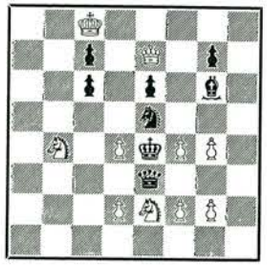

Matt i 2 drag.

11023. Anatole Ianovcic,
Sibiu

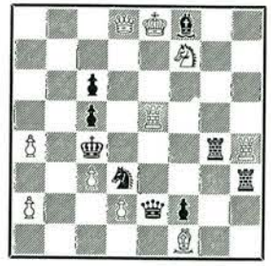

Matt i 2 drag.

11024. Gustav Jönsson,
Torsby

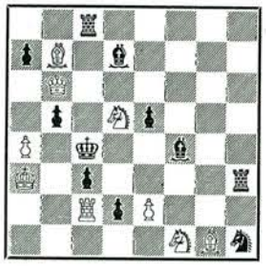

Matt i 2 drag.

11025. Lennart Larsson,
Lerum

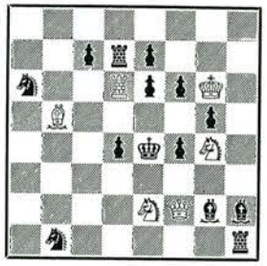

Matt i 2 drag.

11026. L. C. Willemsens,
Utrecht

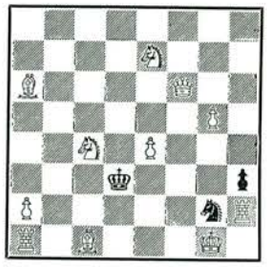

Matt i 2 drag.

11027. Nikolaj Dimitrow,
Varna

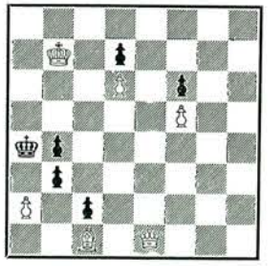

Matt i 3 drag.

11028. Vincent L. Eaton,
Silver Spring

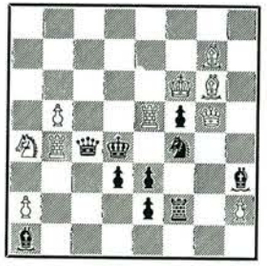

Matt i 3 drag.

11029. Artur Hemmingsson,
Gåxsjö

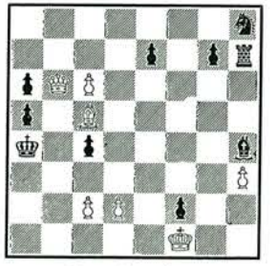

Matt i 3 drag.

11030. Juan C. Morra,
Cordoba

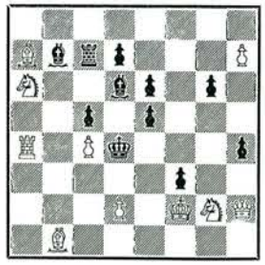

Matt i 3 drag.

11031. Anatole Ianovcic

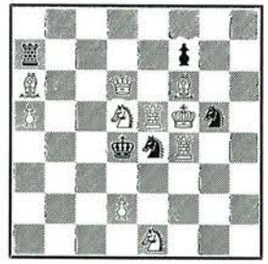

Självmatt i 2 drag.

11032. Bror Larsson,
Stockholm

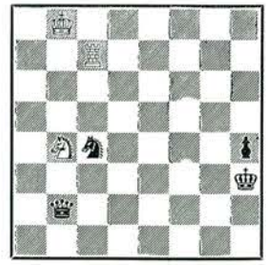

Hjälpmatt i 3 drag.

Lösningsfrist 25 september.

LÖSNINGAR TILL PROBLEMEN 10972—10986 HÄFTE III.

10792 (Haring). 1. Tf6. 1. Td6? c5! Förf. påpekar att med Sg5 på c5 uppstår en tvilling med lösn. och förförelse ombytta. Mattförändring efter 1. —, Sf5 (EW). *10973 (Koppelomäki).* 1. Se6. Dragplikt där de vita hästarna byter jobb. Tre mattförändringar (RF). *10974 (Livshits).* Förspel 1. —, Sc5 (Se4) 2. Sc6 (Td3). Lösn. 1. Df5, Sc5 (Se4) 2. Td3 (Sc6). Mattdragen återkommer efter utbytta svarta drag. *10975* (Overkamp). Försök 1. L×e4? Sfe3 (Sge3, T×c3) 2. Ld3 (De2, D×c3) men 1. —, L×d4! Lösn. 1. De4, Sfe3 (Sge3, T×c3, L×d4) 2. Dd3 (Ld3, L×b6, D×d4). Originell och trivsam (EW). Alla som sett 1. L×e4 utan att fastna i fällan har påpekat dess elegans. *10976 (Rudenko och Chepizhnij).* Förspel 1. —, K×e6 (Kd4, Kf4) 2. T×e7 (Lc3, Lg3). Lösn. 1. Sf2, K×e6 (Kd4, Kf4) 2. De8 (Dd5, Sd3). Jag tycker om detta flyktfältsproblem (WWW). Tregrenad mattförändring efter K-flykt (JPJ). *10977 (Stojanov).* 1. Sd7. *10978 (Andersson).* Identisk med 10963. Utgår. *10979 (Asplund).* Skenspel 1. —, Kd6 2. Df7. Lösn. 1. Kc3, Kd4 (Kd5) 2. L×f5 (Df6). En dragpliktare av det trivsamma slaget (AKA). Ganska svårlöst (EK). *10980 (Ingre).* 1. T×d4? Df7! 1. d3? Db2! Lösn. 1. Df3 (hot 2. Te4, d×e4 3. D×e4), Tc7 2. T×d4, Tf7 3. S×g6. 1. —, Tb6 2. d3, Tb3 3. c×d4. Snyggt i överkant men tyvärr 1. d3, Db2 2. Tf6 och 1. Sd7, D×d7 (L×d7) 2. d3 (Tf6). *10981 (Karlsson).* 1. Dg6, S×d4 (c5, L×e5, L×g5, Kc4), 2. Sc7 (Sd8, Sc5, Sc5, S×f4). Elegant variantnät (ÄA). Det är ju ett bra sätt att komma ifrån bilösningar genom flyktfältsrov i inledningen. Annars är problemet njutbart (TA). Vilken variantrikedom (EW). *10982 (Pettersson).* 1. Dh5, Kc4 (e3, c5) 2. De5 (Tg4, c3). Varianten c5 slutar med modellmatt (EW). Svagt med dylika inledningar (TA). *10983 (Popovski).* 1. D×e5, Le7 (Tf4) 2. Dg3 (S×f3). Fint byggd men nog så självklar inledning (EK). *10984 (Visserman).* 1. Lh3 (2. Tfd2), Dd2 (D×b4) 2. Th2 (Tf4), T×g3. Vackert och ekonomiskt utformad (RF). *10985 (Usunoff).* A) Skenspel 1. —, Sh6 2. Te8, Sf7. Lösn. 1. T×g8, L×a7 2. Te8, Lb6. B) Skenspel 1. —, L×a7 2. Te8, Lb6. Lösn. 1. T×e3, Sh6 2. Te8, Sf7 *10986 (Leibovici).* 1. Tgg1, Lh1 2. Lf3, Tg2 3. Lg4, Ta2 men även 2. Lg2, T×g2 3. Tgf1, Ta2 vilket är nästan lika snyggt. 11002 (häfte IV) 1. Dh5. 11018 (häfte V) 1. Dh4. 11019 1. Th6 och 11020 1. Db2. Idel angenäma bagateller.

Lösarlista häfte III 1959.

E. Albenius II 241+18=259, A. K. Andersson 339+34=373, I. Andersson 39+24=63, J. Andersson 34+25=59, S. Andersson 316+36=352, T. Andersson IV 33+39=72, Å. Andersson II 367+39=406, S. Bengtsson 20, C. O. Carlsson 225+31=256, Ra Carlsson 49+30=79, Ro Carlsson 13+8=21, H. Erlandsson 54+36=90, T. Fahlman II 224+15=239, R. Forsberg 237+36=273, H. Forsman 46+34=80, L. Gidefelt 29+23=52, H. Gradin 216+34=250, P. Gref 22+27=49, F. Hellström 87+15=102, C. I. Holm III 330+20 (häfte II) +34=384, O. Håkansson 29+35=64, K. Hägglöf 241+8=249, B. Jansson 302+39=341, J. P. Jensen IV 52+34=86, J.

Johnsson 97+23=120, K. Jonasson 203+34=237, Edvin Karlsson III 479+35=514, Evert Karlsson 285+25=310, S. Klerstam 234+30=264, I. Larsson II 358+36=394, L. Larsson 330+34=364, M. Lindholm 216+18=234, O. Lundgren 51+34=85, G. Naujoks II 168+34=202, A. Nilsson IV 375+36=411, M. Nordström III 36+30=66, I. Palmkvist 156+16=172, M. Persson 52+35=87, T. Sarvela 307+35=342, G. Sperber 45+31=76, G. Sundman 41+23=64, J. Svensson 48+31=79, K. Thalén 178+20=198, R. Thapper 51+31=82, M. Wallin 32+26=58, W. W. Wallis 21+24=45, E. Wennick II 168+26=194, A. E. Wester II 229+10=239, E. Wikström 364+39=403, I. Zerpe 19+19=38, M. Öbrink 48+29=77.

Fyra lösare *Tore Andersson, Åke Andersson, Bengt Jansson* och *Elof Wikström* uppnådde maximala 39 poäng. Antalet nollor i protokollet blir mindre för nästan varje gång.

Herr Edvin Karlsson, Gräsmyr, gratuleras till sin tredje fullbordade serie och önskas god lycka även i fortsättningen.

TÄVLINGEN för nytillträdande lösare utlyst i nr I/59 gällde vilka som skulle erhålla de flesta poängen i årsgångens tre första häften och slutresultatet blev att *Henry Erlandsson,* Västervik, segrade med eleganta 90 poäng. Tvåa blev *Manne Persson,* Mora, 87 p., i början av 30-talet var han en av våra främsta tvådragsförfattare. Och tredje plats belade *Orvar Lundgren, Göteborg,* 85 p. som också startat på problemförfattandets knaggliga, men ack så roliga bana. Hedersomnämnanden ger vi till R. Thapper 82 p. samt H. Forsman 80 p. Pristagarna gratuleras och alla deltagare tackas för visat intresse och vi hoppas att de flesta blivit så pass intresserade, att de följer med även i fortsättningen och deltar i den stora tävlingen, där det gäller att uppnå 500 poäng.

11033. L. I. Zagorujko,
Lagmästerskapet USSR 1957/58

Matt i 2 drag.

11034. A. Dombrovskis,
1. pris. Probleemblad 1958

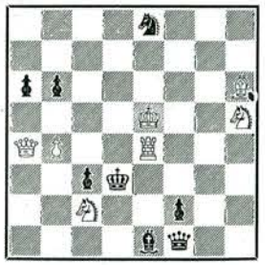

Matt i 2 drag.

11035. H. L. Musante,
1. pris Arb. Skak 1957 II

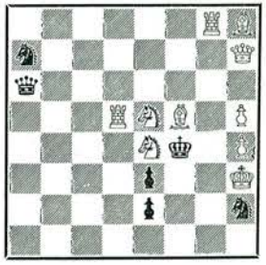

Matt i 2 drag.

11033. 1. Df4? Db6! 1. Dd6? Da7! 1. Db8! Enkel mekanism vit D får inte hindra Lg3 att utföra vissa avdragsschackar, men utförandet är expertens. 11034. 1. Lc1? (2. Sf4), Ld2! 1. Sg3? (2. Te4), De2! 1. Se3 (2. Dc2), Ld2 (De2) 2. Sf4 (Te4). Enligt de tre domarna i tävlingen är idén helt ny och trevlig är den också. 11035. I bägge förförelserna och i lösningen framkommer olika matter efter de svarta dragen Sb5 och Sc6.1. Sd2? (2. Td4), e×d2! 1. Sc5? Dg6! Lösn. 1. Sg3. Och sedan nr 11036:

1. Dg2, Tc3 2. Ke4, Th4. Oväntad fängslings- och avskärningsmekanism.

11036. G. Andersson och H. Hultberg,
2. pris Skakbladet 1957/58

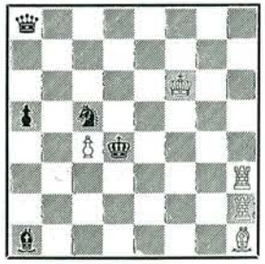

Hjälpmatt i 2 drag.

Studier

Bidrag och lösningar till A. HILDEBRAND Postfack 176, Uppsala 1.

861. J. Koppelomäki,
Finland.
Original.

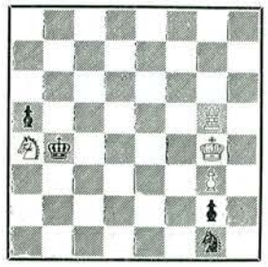

4+4=8. Remi.

862. F. Bondarenko,
Sovjet.
Original.

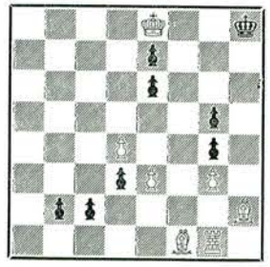

7+8=15. Vinst.

863. K. Stojanov,
Bulgarien.
Original.

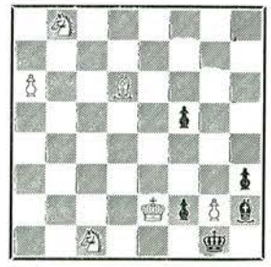

6+5=11. Vinst.

864. G. Nadareishvili,
1 pr. Ahalgazdra Kommunisti 1958.

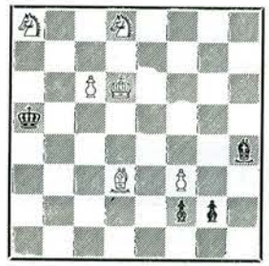

6+4=10. Remi.

865. F. Bondarenko & A. Kakovin,
1 plats, Ukrainas II:a kompositionsmästerskap.

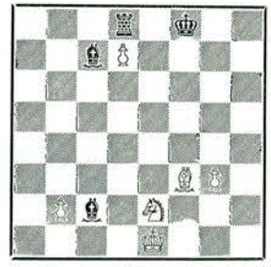

6+4=10. Remi.

866. T. Gorgiev,
Sovjet.
Korrektur.

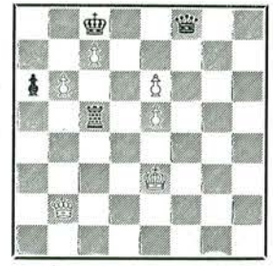

6+4=10. Vinst.

TILL VÅRA ORIGINALSTUDIER

Nr 861 av den alltid idérike Koppelomäki är elegant och kräver precision i lösningen! Häftets två övriga originalstudier är tacksamma lösningsobjekt, men knappast besjälade med några djupare idéer.

Slutligen vill vi meddela källan till studien 860 av Réti i förra TfS. Som J. P. Toft, Köpenhamn, meddelar oss fick studien i fråga 1:a pris i den ryska tidskriften Shachmaty v SSSR första halvåret 1928. Vi tackar för den värdefulla upplysningen.

REPRODUKTIONERNA

864 och 865 går i den högre skolan. Den första uppvisar en klassisk remiställning med två springare mot dam, men det är *spelet* som gör studien! Här kan man alltså tala om modernisering av en poäng i form av ett vackert och geometriskt regelbundet inledningsspel. Man kan nästan tala om fortlöpande ekospel.

Den andra studien är en intressant "positionell remi" framställd i *tre* tematiska varianter!

Till sist kommer Gorgievs andra korrektur av en misslyckad studie.

864. 1. c7 (På 1. Sd7†? Kb4 2. c7 Lg3† 3. Ke6 f1D, eller 3. Kd7 L×c7 4. S×c7 g1D 5. Sd5† Ka3! 6. Sc5 Dd1 7. f4 f1D 8. L×f1 D×d5† vinner svart) 1. —, Lg3† 2. Ke6! L×c7 3. S×c7 f1D 4. L×f1 g×f1D 5. f4!! D×f4 6. Sb7† Ka4 7. Sc5† Ka3 8. Sb5† Ka2 9. Sc3† Ka1 10. S5a4! remi.

865. 1. Sd4 La5† 2. Kf1! Ld3† 3. Kg2 T×d7 4. Se6† Kg8 5. Sc5 Td4 6. Sb3 Ta4 7. Sc5 Td4 8. Sb3 med remi, eller 5. —, Td6 6. Sb7 Ta6 7. Sc5 Td6 8. Sb7 med samma resultat. Den tredje varianten är 5. —, Td8 6. Sb7 Ta8 7. Sc5 Td8 8. Sb7 osv. med remi.

866. 1. e7! D×e7 2. b7† Kd7! 3. c8D† T×c8 4. Dd4† Kc7 5. Db6†! K×b6 6. b×c8S†! Kc7 7. S×e7 Kd7 8. Sg6 Ke6 9. Kd4 Kf5 10. Kd5 K×g6 11. Kd6 och vit vinner, eller 6. — Kc5 7. S×e7 a5 8. Ke4 a4 9. Sd5 a3 10. Sc3 Kc4 11. Sa2 Kb3 12. e6 K×a2 13. e7 Kb1 14. e8D a2 15. Db5† Ka1 16. Da4 Kb2 (en teoretisk vinstställning) 17. Db4 Kc2 18. Da3 Kb1 19. Db3† Ka1 20. Dc3† Kb1 21. Kd3! och saken är klar.

LÖSNINGAR TILL 821—823 i TfS 2/1959

821. S. Clausén: Kf2, Tc1, Sc2, Bb6—Kb2, Th4. Vinst.

1. b7 Th8 2. Th1! Tb8 3. Sa3! K×a3 4. Tb1 Ka4 5. Ke3 Ka5 6. Kd4 Ka6 7. Kc5 T×b7 8. Ta1 matt. En trevlig sak! Studien har dock fått en ännu bättre form i en nyversion i TfS 3/1959.

822. H. Källström: Kd8, Sc3, Sf4, Bb6—Kd2, Te1. Vinst.

I denna studie är såväl det svarta materialet som inledningsdraget av en slump identiskt med den förra studien. Allt annat är dock helt olika.

1. b7 Tg1 2. Sg5! T×g6 3. Se4† K—likg. 4. Sd6! T×d6 5. Kc7! och vinner. Två S-offer för "avlänkningens" skull. Att länka över motståndarens pjäser på mindre gynnsamma linjer innebär en logisk idé som kallas för "romare". Här har vi alltså en dubbel sådan! Studien är kanske inte topporiginell men dock mycket näpen. "821 och 822 tycker jag mycket om" skriver Axel Ericsson, Vaggeryd. "Enkel men god!" säger A. K. Andersson, Umeå, om 822. Till 821 anger AKA ytterligare en mattvariant om svart inte slår Bb7: 7. —, Ka7 8. Kc6 Th8 9. Ta1† Kb8 10. Ta8 matt.

823. B. Pettersson: Tyvärr felaktig! Den av författaren avsedda lösningen 1. Tc7† Kb8 2. T×c6 c2 3. L×b2 c×b2 4. Tb6 Kc8 5. d7† Kd8 6. Tb8† K×d7 7. T×b2 T×b2 8. 0—0—0† kan kringgås på följande sätt:

1. Tc7† Kb8 2. K×f2 b2 3. Tf7 b1D 4. Tf8† Kb7 5. d7 Dc2† 6. Ke3! eller 5. — Db6† 6. Kf3! eller 3. — b×a1D 4. d7 Kc7 5. Lf4† Kd8 6. Lg5† Kc7 7. d8D†. Likaså tycks 1. Ta7 och 1. Th7 ev. Tg7 räcka till vinst, såsom påpekas av AKA och AE.

Lösningspriserna för denna etapp går till Axel Ericsson, Vaggeryd, och A. K. Andersson, Umeå.

Pristävlingarna

Påskäggen i nr 3 hade lockat ett stort antal lösare. Av dessa hade fem lyckats påvisa att det fanns 92 (!) lösningar till den första uppgiften. Efter lottdragning bland de bästa gick bokpriset till *Dine Sandin,* Sandgärdsgatan 16, Borås. Han hade liksom ett par lösare till gjort enskilda diagram över varje särskild lösning!

Beträffande uppgift 2 så ansågs den allmänt vara mycket lätt. Icke förty hade flera lösare ej funnit att springarna skulle placeras på antingen enbart vita eller svarta fält och det rätta svaret följaktligen är 32 stycken! Gunnar Jönsson i Trelleborg anmärker fiffigt, att om man använder exempelvis enbart vita springare och tillämpar spelreglerna skulle 64 springare vara det rätta svaret. Den lösningen hade vi emellertid icke avsett.

Lösningarna till förra numrets problem är: 1. Omplaceringen går genom 16 pjäsförflyttningar. 2. I trettio språng likvideras samtliga bönder. Priset tillföll *Henry Broberger,* Björnsonsgatan 138, Bromma.

Sverige runt

Seger för Stockholms SS

Stockholms Schacksällskap vann en klar seger mot Helsingfors Schackklubb i det årliga mötet mellan de båda anrika sällskapen. Matchen spelades 16 maj i Stockholm och segern löd på 4½—1½.

Vid första bordet drabbade de gamla antagonisterna Eero Böök och Bertil Sundberg samman. Böök angrep hårt, men efter utmärkt försvar från svenskens sida delades poängen broderligt. Uno Körling bidrog till den svenska segern genom att i god stil vinna sitt parti.

Stockholms SS		*Helsingfors SK*	
1. B. Sundberg	½	E. Böök	½
2. B. Hult	½	B. Nyrén	½
3. Å. Sjöstam	1	V. Palomaa	0
4. U. Körling	1	A. Kiviaho	0
5. R. Strand	1	B. Lönnblad	0
6. I. Helmertz	½	H. Lindroos	½
	4½		1½

Populära böcker

Keres: Franskt parti (på svenska språket). Allt om 1. e2—e4, e7—e6. 320 sidor, inbunden 20: —, häftad ..... 16: —

Capablanca: Lärobok i schack. 7:e uppl. bearbetad av J. Westberg. Inbunden 15: 75, häftad 11: 50

Ståhlberg: Modern spelöppningsteori, 220 sidor, inb. 24: —, häftad ..... 20: —

Inbundna årgångar

av Tidskrift för Schack 1958 kan nu levereras. Pris kronor 15: —.

Begränsad upplaga.

Av äldre årgångar finnes ett mindre antal från åren 1910—1931.

SVERIGES SCHACK-FÖRBUNDS FÖRLAG AB

Sveavägen 163, Stockholm Va.
Postgiro 3501

Tidskrift för Schack

Sveavägen 163, Stockholm Va. Postgiro 35 01 (Sveriges Schackförbunds Förlags A/B). Tel. 33 40 30. Utkommer tio gånger årligen.

Redaktör och ansvarig utgivare: Jostein Westberg.
Redaktionssekreterare: Bengt Hörberg.
Ägare: Sveriges Schackförbund.
Prenumerationspris: Kr. 15: —.
Lösnummerpris: Kr. 2: —.

Sveriges Schackförbund

Sveavägen 163, Stockholm Va. Postgiro 21 22. Tel. 33 40 30.

Ordförande: F. Rogard, Kungsträdgårdsgatan 16, Stockholm C, tel. 23 42 70.
Vice ordförande: J. E. Ekelund, Nygatan 66, Örebro, tel. 11 59 27.
Sekreterare: J. Westberg, Sveavägen 163, Stockholm Va, tel. 33 40 30.
Skattmästare: J. Byström, Narcissvägen 6, Lidingö, tel. 65 19 05.
Rikslotteriet: Verkst. ledamot O. Carlberg, Box 2048, Örebro, tel. 11 78 90.
Allsvenska serien: Överledare J. E. Ekelund (se ovan).
Korr.-schack: Turneringsledare E. Gärdéus, Sunnevad, Mariestad. Sekreterare A. E. Axelsson, Drottninggatan 39, Linköping.
Ungdomsschack: Riksinstruktör U. Körling, Sveavägen 163, Stockholm Va.

Sveriges Schackförbunds Förlags A/B

Sveavägen 163, Stockholm Va. Postgiro 35 01. Tel. 33 40 30.

Förlagschef: J. Westberg.

Jag läser Vecko-Journalen

"... jämt, och det gäller hela min familj också, för att den är både rolig och intressant. Själv tycker jag särskilt mycket om Stig Ahlgrens krönika som jag läser först av allt, den är alltid kul och skickligt skriven och intellektuell med humor bakom. Kanske har jag sedan som skådespelerska svårt att inte kasta mig över PGP:s och Jurgen Schildts teater- och filmrecensioner — många gånger har man olika uppfattning men det minskar ju inte nöjet — innan jag fortsätter till de trevliga familjesidorna och känt-folk-intervjuerna som alltid är skrivna i en sån välgörande vettig ton."

Sickan Carlsson

Vecko Journalen

Dagbladstryckeriet AB, Örebro 1959 4567